SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1861. Vrijdag 30 Augustus. N°. 35.

PRIJS per JAAR voor *Samarang.* . . . *f* 12.—
" " " buiten *Samarang.* . . . " 14.—
Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 31sten Mei 1861, no. 63, is *Theodorus Gorissen*, gewezen sergeant bij het leger in Oost-Indie, thans wonende te Gorinchem, ontheven van de smet van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke alsnog op hem rusten, uit krachte van een in appel bevestigd vonnis van den krijgsraad te Weltevreden, in Nederlandsch-Indie, van den 16den December 1853, waarbij hij tot onteerende straffen is verwezen.

Bij Koninklijk besluit van den 5den Junij 1861, no. 78, zijn benoemd tot ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren *S. van Deventer Jzn.*, resident van Banjoemaas, *A. W. Kinder de Camarecq*, resident van Bagelen, *H. M. André Willens*, resident der Padangsche bovenlanden en mr. *W. H. du Cloux*, directeur der middelen en domeinen.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg van den 6den Junij 1861, zijn in de Orde van den Eikenkroon opgenomen:
als Grootofficier, de heeren: *A. Prins*, vice-president van- en jhr. *H. C. van der Wijck*, lid in den raad van Nederlandsch-Indie;
als officier: de heer *W. F. Versteeg*, kapitein der genie van het leger in Nederlandsch-Indie, en
als ridder: radhen adhipatti *Tjokro Negoro*, regent van Banjoemas.

Bij Koninklijk besluit van den 6den Junij 1861, no. 60, is benoemd tot ambtenaar voor de dienst van het boschwezen in Nederlandsch-Indie, de heer *W. C. Mauve.*

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 26sten Junij 1861, litt. Apz., no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland mr. *P. S. Gerlings*, laatstelijk lid in den raad van justitie te Soerabaija, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 26sten Junij 1861, Litt. Apz., no. 4, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland jhr. *K. Graafland*, gewezen eerste kommies bij den hoofd-ingenieur van het stoomwezen in Nederlandsch-Indie, laatstelijk op wachtgeld, verleend, eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 6den Junij 1861, Litt. Apz., no. 3, is aan den militairen ambtenaar der tweede klasse, met verlof in Nederland *F. W. Michel* laatstelijk magazijnmeester van het afdeelings-kleeding magazijn te Soerabaija, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 21sten Augustus 1861, no. 8, zijn de residenten van Samarang en Timor aangeschreven, om te erkennen:
de eerste: den eerwaarden heer *J. P. N. Sanders*, als pastoor bij de roomsch-Catolijke gemeente te Ambarawa, en de laatste: den eerwaarden heer *C. J. H. Franssen*, als pastoor bij de Roomsch-Catolijke gemeente te Larentoeka voor Timor en Onderhoorigheden.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL *zijn de volgende beschikkingen genomen:*

CIVIEL DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Europa, wegens ziekte, buiten bezwaar van den lande, aan den notaris te Samarang *A. F. Lens.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan *J. C. von Gebauer*, laatst klerk en havenmeester te Sambas (Wester-afdeeling van Borneo), onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *J. P. F. Gericke* en aan den eersten onderwijzer bij de Roomsch-Catholijke weeshuis-school te Samarang *W. Beerekamp.*

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de pakhuismeester te Penaroekan (residentie Bezoeki) *C. Abels.*

Op hun verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen *J. A. Anthonij*, eervol ontslagen zoutverkooppakhuismeester te Ngawi (Madioen) en de opziener der eerste klasse bij de indigo-kultuur afdeeling Poerworedjo (residentie Bagelen), *W. de la Combé.*

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de kontroleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Lampongsche districten *H. D. Canne.*

Eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar, tijdelijk ter beschikking van den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo *H. van Boijen*

Belast:

Met eene zending naar het eiland Ceilon, ten einde de koffij- en kaneel-kultuur aldaar nategaan, de kontroleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures op Java, *C. W. P. A. van Spall*, en zulks onder toekenning van rang, titel en costuum van adsistent resident.

Benoemd:

Tot substituut griffier bij den raad van justitie te Soerabaija, de griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Samarang mr. *C. Canter Visscher.*

Tot griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Samarang, de ambtenaar der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie mr. *F. Plate*, thans werkzaam gesteld op het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaija.

Tot griffier bij den landraad te Soerabaija, de ambtenaar der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie mr. *W. van Lennep.*

Tot pakhuismeester te Panaroekan (residentie Bezoekie), de klerk op het adsistent-residentie bureau, tevens griffier bij den landraad te Sumedang (Preanger Regentschappen) *J. C. Wijnhamer.*

Tot adsistent-resident van Tjilatjap (residentie Banjoemas) tevens vendumeester aldaar, de adsistent-resident van Japara tevens vendumeester aldaar *G. M. W. van der Kaa.*

Tot adsistent-resident van Japara, tevens vendumeester aldaar, *A. Taunaij*, laatst adsistent-resident van Demak en Grobogan (residentie Samarang).

Bij de Spoorweg-opnamen op Java onder de Leiding van den Adviseur bij het Departement van Kolonien F. J. Stieltjes.

Tijdelijk in Dienst Gesteld:

Als ingenieur der tweede klasse, *S. E. W. Roorda van Eijsinga*, op verzoek eervol ontslagen eerste luitenant der genie, thans chef van de waterstaats-opname in de afdeeling Grobogan (residentie Samarang).

Als adspirant-ingenieur, *F. A. Hennige*, laatstelijk gezworen landmeter te Djokjokarta.

Als opzigters *A. F. J. Catoire*, gewezen eersten luitenant der infanterie en *J. W. van Huesden*, thans werkzaam bij het civiel-bouwdepartement te Batavia.

Belast:

Met de waarneming der tijdelijke betrekking van opzigter, de sergeant der infanterie *A. Muller*, met bepaling dat hij als zoodanig bij het leger zal worden gevoerd voor memorie.

Goedgekeurd:

Dat door den Resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo,

Is Ontheven:

Eervol, wegens ziekte, van de verdere waarneming der betrekking van kontroleur der tweede klasse te Amawang (afdeeling Amoenthaij), de eerste luitenant der infanterie *J. P. Smagge.*

Is Opgedragen:

De waarneming der betrekking van kontroleur der tweede klasse te Amawang (afdeeling Amoenthaij aan den kapitein bij het 13de bataillon infanterie *H. Brinkgreve.*

Bij de Landelijke Inkomsten en Kultures.

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur der tweede klasse *W. H. Wijnmalen.*

Tot kontroleur der tweede klasse, de kontroleur der derde klasse *L. Mulock Houwer.*

Goedgekeurd:

dat door den Resident van Palembang,

Is Ontheven:

Eervol, wegens vertrek, van de verdere waarneming der betrekking van civielen gezaghebber te Moeara Kompeh, de eerste luitenant der infanterie *F. H. Pourcher.*

Is Opgedragen:

Het civiel gezag te Moeara Kompeh, aan den eersten luitenant der infanterie *F. A. J. Perié*, benoemd militaire kommandant aldaar.

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking aan *W. G. L. Camphuijnder*, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk in de residentie Cheribon; zijnde hij tevens belast met de waarneming van de van de civiel geneeskundige dienst en het opzigt over de vaccine in die residentie.

Bij Koninklijk besluit van den 10den Junij 1861, no. 69, zijn benoemd en aangesteld tot tweede luitenants bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie:

De kadets *G. K. J. Ruempol, J. C. L. Berg, C. Deijkerhoff* en *C. J. E. J. V. Barthelemij*, allen herkomstig van de Koninklijke militaire akademie;

De sergeanten titulair *J. A. de Visch Eijbergen, M. C. H. Bijleveld* en de sergeanten *M. Sablerolle, C. F. Engelhard, J. C. P. Welffer*, allen van het regiment grenadiers en jagers;

De sergeanten *T. J. Schut, A. H. de Bruijn, W. F. N. A. van Loenen, J. G. Meijer, J. E. B. ter Beek* en *A. J. van Ginkel*, de fouriers *J. Mulder, J. van der Hout, F. H. S. Schultze* en de sergeanten titulair *L. H. de Grijs* en *C. A. Gobius*, allen van het 1ste regiment infanterie;

De sergeant-majoor *J. Schori* en de serganten *A. A. A. E. Gewin, D. Schäfer, A. Verspijck, L. F. M. Schamper, A. J. E. van Duijteren, T. de Cock Buning, J. G. Spanjaard, G. Lammers* en *J. Sirks*, allen van het tweede regiment infanterie;

De sergeanten *C. C. Bakhoven, H. K. Ontijd, P. J. J. S. Hogerwaart, J. B. W. H. Nuss, W. H. Hulswit, F. A. M. J. Baron van Voorst tot Voorst, A. C. N. Leers, C. F. Koch*, alsmede de fourier *F. C. L. van Praaij*, allen van het 3de regiment infanterie;

De sergeanten *J. J. van Poll, J. L. Sonnenberg*, en *B. H. N. van Reijn*, alsmede de fourier *J. J. Spoelstra*, van het 4de regiment infanterie;

De sergeanten majoor *A. B. C. van de Rivière* en *J. W. Marchert*, de sergeanten *C. B. A. Opscholtens, A. Bosch, P. van Eijk, E. R. A. van Ellinckhuijzen, L. T. van der Upwich, A. H. Forstner, A. F. A. de Meij Mecima* alsmede de fourier *P. P. H. van Ham*, allen van het 5de regiment infanterie;

De sergeanten *C. D. J. Strootman, K. N. Reuter, H. Margadant, W. G. van der Bergh, G. J. van Klinkenberg, H. T. F. van Sijll, J. A. G. M. Arentz, W. K. Staats*, en *A. G. Debart*, allen van het 6e. regiment infanterie;

De sergeanten *H. C. Eenhuizen, J. A. D. C. van Rhijn, A. van der Straaten, D. J. H. Freij, C. W. J. T. Nilant, P. C. Gaal* en *N. A. Weijns*, allen van het 7e. regiment infanterie;

De sergeanten *P. B. van Staden ten Brink, F. G. N. Broman*, de fourier *J. H. van Rijn* en de sergeant titulair *W. F. de Wilde*, allen van het 8e. regiment infanterie;

De sergeant *S. G. Prins*, van het instructie-bataillon;

De sergeant *A. J. Ludwig*, van het koloniaal werf-depot.

De wachtmeester titulair *F. H. W. Fontein*, van het 1e, *J. C. Bicker, F. A. de Perponcher*, en *J. J. Sandberg*, van het 4e, en *A. H. Spaan*, van het 5e regiment dragonders.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen de kapitein der infanterie *F. C. L. W. Boudier.*

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst de eerste luitenant der infanterie *J. A. van Oort.*

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *W. E. Kroesen.*

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden luitenant der infanterie *J. F. D. Engelhard*, thans op non-activiteit.

Benoemd:

Tot militairen kommandant van Celebes en Onderhoorigheden, de tot waarnemenden gouverneur van dat gewest benoemde luitenant-kolonel der infanterie *J. C. W. Prager.*

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de luitenant-kolonel *F. van Ketwich*, van het 2de bataillon.

Bij het 2de bataillon, de majoor *J. J. Popelier*, van het garnizoens-bataillon van Palembang.

Als adjudant bij den militairen kommandant van Celebes en Onderhoorigheden, de eerste luitenant-adjudant bij den militairen kommandant van Palembang *P. C. E. van Daalen*, met bepaling, dat hij ook als zoodanig bij het wapen der infanterie zal blijven gevoerd à la suite.

Goedgekeurd:

Dat door het Militaire Departement,

Bij de Infanterie.

Zijn Geplaatst:

Bij het 2de bataillon, de tweede luitenant *M. A. du Groo*;

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant *D. L. Rochemont*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 4de bataillon, de eerste luitenant *A. J. van Winsheijm*; onlangs uit Nederland van verlof teruggekeerd, en de tweede luitenants *P. J. van Loo* en *J. Lauer*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 5de bataillon, de kapitein *B. Loggere*, onlangs uit Nederland teruggekeerd, en de tweede luitenant *J. W. van Eijs*, onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 6de bataillon, de tweede luitenants *F. Sieburgh*, en *E. Sieburgh*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 12de bataillon, de kapitein *G. L. C. C. van Vugt*, onlangs uit Nederland van verlof teruggekeerd en de tweede luitenants *S. D. Kramers* en *J. W. C. C. Hoijnck van Papendrecht*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 17de bataillon, de in activiteit herstelde kapitein *R. H. Rhode.*

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 1ste bataillon, de kapitein *T. C. H. van Vloten*, van het 9de bataillon;

Bij het 4e bataillon de eerste luitenants *H. J. Schwartz*, van het 3e en *W. H. van de Pol*, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het 7e bataillon de kapitein *J. de Rode*, van het 12e en de eerste luitenant *P. E. J. H. van Dompseler*, van het 11e bataillon.

Bij het 9e bataillon de kapitein *A. M. Labar*, van het 1e en de eerste luitenant *A. H. Schade van Westrum* van het 4e bataillon.

Bij het 11e bataillon de eerste luitenant *L. G. Diepenheim*, van het 7e. bataillon.

Bij 13e bataillon de tweede luitenant *F. de Lannoij*, van het 12e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java de kapitein *L. de Paauw*, van het 17e, de eerste luitenants *J. P. Mack*, van het 5e, *F. D. Mohr*, van het 3e en de tweede luitenant *R. J. G. M. de Bruijn*, van het 5e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der derde militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant *L. P. Blasius*, van het 14e bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de kapitein B. W. *van Yperen*, van het 15e bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten, de eerste luitenant J. *van Krieken*, van het 6de bataillon;

Bij de garnizoens-compagnie van Timor en Onderhoorigheden, de eerste luitenant *F. B. A. Groose*, van het 14e. bataillon.

Bij de Militaire Geneeskundige Dienst.

Geplaatst:

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse *J. F. P. Emmerius*, onlangs uit Nederland aangekomen.

BEKENDMAKING.

De Resident van *Soerakarta* maakt bekend dat op Zaturdag den 7den September aanstaande, des ochtends ten 8 ure, te *Kedoong-Kopie*, nabij de hoofdplaats *Soerakarta*, in het openbaar aan de meestbiedende zullen worden verkocht ongeveer 1000 Djatie-Balken van verschillende afmetingen.

De gespecificeerde staten van deze Houtwerken zullen van af den 4den September aanstaande ter visie liggen aan het Residentie kantoor te *Soerakarta.* (1296)

SOERAKARTA, *De Resident voornoemd,*
22sten *Augustus* 1861 F. N. NIEUWENHUIJZEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 2den September, voor de Toko van *Gezusters Geib.*

Op DINGSDAG den 3den September, voor het Vendu-Locaal van *Thooft & Co.*

Op WOENSDAG den 4den September, achter het Commissie-Huis van *Soesman & Co.*, van aangebragte Paarden.

Op DONDERDAG den 5den September, voor het Vendu-Locaal van *Pringiers & Co.*

Op VRIJDAG den 6den September, in het Pakhuis van de Factorij der Ned. H. Maatschappij.

Op ZATURDAG den 7den September, bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

TOKO-VENDUTIE

op Dingsdag 3 September,
VAN DIVERSE LIJNWADEN, PROVISIEN EN DRANKEN,
20 vaatjes zwarte Verw,
24 blikken witte Verw,
en aangebragte goederen.
(1298) THOOFT & Co.

Op Vendutie van

Dingsdag 3 September, zullen wij
NOG VERKOOPEN:
30 prachtige vergulden en bronzen Pendules, benevens eenige waarlooze Stolpen.
33 paar fijne Fransch Porceleinen Bloempotten zwaar verguld en uit de hand geschilderde Vruchten en Bloemen, een kist Glacé Handschoenen van *Jouvin* en de Orgelklok in mahonie-houten kast met 3 rollen.
(1290) THOOFT & Co.

Op DINGSDAG den 3den September
zullen wij nog verkoopen in kleine kavelingen:
4 kisten Garen, Band, Knoopjes, Haken- en Oogen, Veters, Rijgsnoeren, Stopnaalden, Brijnaalden, Naalden, Zijde-Lint enz. en een kist Heeren Katoenen-Handschoenen. (1300) THOOFT & Co.

Op Dingsdag den 3den September zullen wij nog verkoopen.
Een zeer sterke goed onderhouden
Tent-Wagen,
zoo goed als nieuw, zeer geschikt voor Fabriekanten en Landheeren. (1302) THOOFT & Co.

PAARDEN-VENDUTIE.

Op Woensdag den 4den September,
zullen
SOESMAN & CO.,
tegen 2% Vendu-Salaris verkoopen:
100 FRAAIJE MACASSAARSCHE
PAARDEN,
waaronder eenige spannen goed gedresseerde Wagen- en Rijpaarden, afkomstig van wijlen den Gouverneur *Janssen.*
Met Commissiën zullen zich belasten
(1303) SOESMAN & Co.
Staande ter bezigtiging op *DARAT.*

VENDUTIE

Op Donderdag den 5den September
in het Vendu-Locaal van
PRINGIERS & CO.,
van diverse Koopmanschappen en andere Goederen.

Op de Vendutie van den 5den September,
zullen nog worden verkocht:
50 Picols Koffij,
30 Krandjangs Suiker
en
W No. 954
No. 955 2 Kisten Meubel Damast.
(1304) PRINGIERS & Co.

Op Vrijdag den 6den September,
zullen wij Vendutie houden in de Pakhuizen van de FACTORIJ DER NED. HANDEL-MAATSCHAPPIJ ALHIER,
VAN:
16 balen Drillings.
1 kist gedrukte Kain-Pandjangs.
1 " Paarsche Chits.
Eene partij ongebleekte Katoen.
Alles min of meer door Zeewater beschadigd.
VERDER:
600 stukken Japansche Zijde,
van de nieuwste dessins, pas aangevoerd.
(1305) THOOFT & Co.

Op Zaturdag den 7den September,
in de Chinesche Kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen Linnen Pandgoederen, zoomede Juweelen, Goud- en Zilverwerken, over het 2e Kwartaal 1859. (1306)

BALKEN-VENDUTIE.

Op Maandag den 9den September
ZULLEN
SOESMAN & CO.,
VENDUTIE HOUDEN
voor Rekening van de Heeren B. KOPERSMIT & Co.,
van ruim
600. Balken van diverse dimensiën, liggende ter bezigtiging op de Hout Stapelplaats aan den Boom.

Op Dingsdag den 10den dezer, zullen
SOESMAN & CO.,
ten Huize van den Heer
SACK in de *Konijnenstraat,*
(1307) VENDUTIE HOUDEN,

Van eenige Meubelen, Goudwerken, etc.
En ten 10 ure precies:
Het Huis en Erf, thans door ZEd. bewoond, gelegen in wijk Lr. C, No. 292.

BALINESCHE OSSEN.

Per *l'Amitié* Gezagv. VALBERG,
thans dagelijks verwacht wordende, ontvangen
SOESMAN & CO.,
EENE LADING
BALINESCHE-TREK-OSSEN,
zullende onmiddelijk na arrivement, de dag der te houden veiling worden bepaald; voor spoedige orders op deze lading houden zich aanbevolen (1311) SOESMAN & Co.

Prachtige Gordijn-HAKEN

(1312) bij JOOSTEN & Co.

SOESMAN & CO.,

Ontpakken heden eene Factuur
PRACHTIGE
KINDER- EN DAMESPETJES EN
HOEDEN,
alles naar den laatsten Parijschen smaak, zijnde verscheidene *Cavouriennes, Garibaldiennes* met veeren en strikken, *Bergères Italiennes,* zeer nette Jongens-Mutzen van goud-, bruin- en gekleurd Leêr, etc., etc. (1313)

GROOTE RONDE
TAFELS EN KNAPEN
met Marmeren Bladen,
(1314) bij PRINGIERS & Co.

Bij P. VERSCHUUR & Co.

in consignatie ontvangen: (1315)
Puike Manilla Sigaren No. 2, contant f 38 per mille.
Soerabaijasche Aardappelen, contant f 6 per picol.

ASPHALT-VILT, KOOLTEER,
ENG. EN ZWEEDSCH IJZER,
Vijlen, Zagen, Booren, Avegaars en verdere Bouw-Materialen en Timmermans-Gereeedschappen.

BALLAST-SCHOPPEN,

Patjols, ijzeren Kar-Assen, Stal-Lantaarns, Menie, Loodwit, Spaansch-Groen, Berlijnsch-Blaauw, Chromaat-Geel en Groen, Lijnolie, Terpentijn, Traan, onze bekende Patent-Politoer en Spiritus enz., alle soorten van Spijkers enz.
GLAZEN DAKPANNEN.
(1309) THOOFT & Co.

Puike Hammen *f* 8.—
Zand Aardappelen " 8.— (1310)
per Picol, comptant, bij GULDENAAR.

CHOCOLAAD

in koekjes en in poeder,
ROZIJNEN EN AMANDELEN,
KOEK IN BLIK
(1308) bij PRINGIERS & Co.

Gezout Spek,
Rolpens,
Ketting-Saucijs, } in Stopflesschen.
buitengewoon goede kwaliteit
PORTWIJN 1/2 fl.
(1316) bij JOOSTEN & Co.

Garen Tule

4 ellen breed, expresselijk vervaardigd voor
BEDGORDIJNEN,
(1317) bij PRINGIERS & Co.

Mexicaansche VANILLE

in groote stangen.
(1318) SOESMAN & Co.

Ontvangen per Anthoinetta:
VERSCHE
Macassaarsche Roode Vischjes.
(1319) J. P. BRANDES.

Ontvangen: een Assortiment
SIGAREN - KOKERS
van Manilla Touw, zware Europesche Zijde, in alle vormen en grootten. De Sigaren daarin bewaard verbeteren van kwaliteit en de Kokers zijn onverslijtbaar. (1320) SOESMAN & Co.

In Commissie ontvangen:
EEN PARTIJTJE
DAMES-KLEEDEN,
( ) bij Mevr. JASPERS.

Op nieuw direct uit EUROPA Ontvangen:
EENE ZEER AANBEVELINGSWAARDIGE FACTUUR
ENG. HARNACHEMENTEN,
BESTAANDE IN:
Ren-, Kavallerie-, gestikte-, en gladde
ZADELS
van alle soorten;
Voorts:
Patent-Singels, Zwepen, Sporen, Leidsels, Berlijn Zilv. Garnituren Beslag voor Paardentuigen, enz., enz.
(1322) H. ZEHL.
Salatiga.

PUIKE ZOETEMELKSCHE
KAZEN,
weder ontvangen en verkrijgbaar bij
(1322) SOESMAN & Co.

Op nieuw Ontvangen:
EEN GROOT FACTUUR
Manilla en Europeesch Touwwerk
van alle dimensiën,
ALS OOK:
CATROLLEN
van klein tot groot en
VERFWAREN
in soorten, (1323) VAN HULSTIJN & Co.

Puik Valk Bier van *Vollenhoven* op heele en halve flesschen ronde Etiquetten, Lans en de thans zoo in smaak zijnde India Ale (Leeuwen Bier), Engelsch Bier, Allsopps door ons afgetapt en door *Friend & Co.,* in steenen 1/1 en 1/2 kruiken en in flesschen, *Marzetti & Co.,* Porter in 1/1 en 1/2 flesschen, Kitzinger Bier (nieuwe Porter.) In Wijnsoorten, grooten voorraad en assortiment. Champagne beste kwaliteit, Bessen Genever, Likeuren in soorten, Genever AVH, Cognac Hernozant, John Alberthy in 2 soorten, enz., enz.
( ) SOESMAN & Co.

GEMAAKTE
Matrassen en Kussens,
soorten Rotting Stoelen, Beschuitjes en Banketten in blikken, Indische Confituren en Zuren, Kerrie Poeder, allen voor verzending, bestelling vooruit, ( ) bij GULDENAAR.

Wegens verpligting om met Stoomkracht te malen biedt de ondergeteekende te KOOP aan:

Een compleete Suikerrietmolen, afkomstig uit de Fabriek der Heeren *Paul van Vlissingen, Dudok van Heel, Derosne et Cail & C°.* met

Cijlinders van 56 × 27 alles van uitmuntende sterke Constructie, en voorzien van een stel waarlooze Kamraderen.

Een afzonderlijk daarvoor bestelde As voor Waterrad geschikt om twee molens mede te drijven.

Een dito geschikt tot het drijven van één molen, beiden voorzien van armkasten enz.

Een compleete Lowmoor molen, met Cijlinders van 48 × 24, en nieuw model standaards.

Een As voor Waterrad van Lowmoor, met armkasten compleet.

Waterrad en Sluisdeur kunnen des verkiezende daarbij worden overgenomen.

Te bevragen bij den eigenaar adres **Suiker-Fabriek Petjangan bij Japara.**

( ) H. F. MORBOTTER.

NOTICE.

We have this day established ourselves at this place as **GENERAL COMMISSION AGENTS** under the firm of

Schultze, Reis & Co.

( ) ADOLPH SCHULTZE.
ADOLPH REIS.

JOKOHAMA (KANAGAWA) JAPAN 1e. *April* 1861.

References for Java:
MESSrs. BUSING SCHRODER & Co., *Batavia.*

Met toestemming van den Heer Resident.

De geännonceerde
TWEEDE VOORSTELLING
genaamd:

DISSOLVING VIEWS
MET HYDROGÈNE EN OXYGÈNE GAZ,

zal op Zaturdag den 31sten dezer geen plaats hebben;
dezelve zal echter gegeven worden

op Woensdag den 4den Sept. 1861.

De eerste Voorstelling door omstandigheden buiten hun schuld eenigzints mislukt zijnde, zal ditmaal geheel geredresseerd worden en beoven de ondergeteekenden, door het vertoonen van geheel nieuwe en interessante gezigten, het publiek eenen aangenamen avond te zullen verschaffen.

De prijzen der plaatsen zullen verminderd worden en bepaald als volgt:

Voor eene Dame of een Heer . *f* 2.—
" een Kind (beneden de 10 jaren." 1.—

Billetten te bekomen op Woensdag 4 Sept. 1861 aan het Schouwburglocaal van af des morgens 8 ure.

(12) FRANCKE & Co.

DISSOLVING VIEWS

associatie ter vertooning van dezelve; — Nevelbeelden — onder de firma

FRANCKE & CO.

De ondergeteekende JOHN FRANCKE, werktuigkundige, die zich uit overstelping van werk tot exploitatie van dit Appareil geassocieerd had met den heer JOSEPH ABRAHAM EMANUEL, die belast zoude zijn met de manupulatie van het toestel en het derigeren der vertooningen, had zich gevleid hartelijken dank te moeten betuigen aan het geëerd Samarangsch publiek voor de talrijke opkomst bij hunne voorstelling van 27 dezer. Eene zorgeloosheid van zijnen associé den heer JOSEPH ABRAHAM EMANUEL, deed alles mislukken door diens schuld, want hij had het lokaal niet behoorlijk ingerigt voor de vertooning en niet aan zijne taak voldaan. Zelfs niet aangaande de verlichting.

De ondergeteekende wil dus, eene tweede vertooning geven op

Woensdag den 4den September aanstaande,

waartoe hij uitnoodigt alle niet te jonge kinderen verpleegd wordende in de Samarangsche Gestichten met hunne Eerw. voorgangers.

Hij verzoekt daarbij, alle familien welkebij de *mislukte Voorstelling* zijn teleurgesteld eene tweede to willen bijwonen, waarbij alles in het werk zal worden gesteld om tot de vroeger nimmer gefaald hebbende uitkomsten te geraken. Gaarne zal hij, *in het volste vertrouwen,* van alle geëerde ingezetenen van Samarang die buiten *zijne* schuld zijn teleurgesteld, *nieuwe vrij-entrées* met vernieuwde beden om verschooning toezenden.

Zelve kweekeling van het liefdadig *Parapattan Weeshuis te Batavia,* zal de tegenwoordigheid zijner hartelijk geliefde vroegere lotgenoten, de Weeskinderen van Samarang een waarborg zijn, aan het publiek, dat *hij* zijn best zal doen, om *deze* Voorstelling te doen gelukken.

Daarom stelt hij voor eene tweede Voorstelling, waarbij voor niet van Entrée's voorziene personen zal bepaald worden *f* 2.— kinderen *f* 1.—

( ) JOHN FRANCKE.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij alhier heeft opgerigt

EEN COMMISSIE-HUIS
IN 'T GROOT EN KLEIN,

voor den VERKOOP van alle GOEDEREN, welke aan hem in consignatie worden toevertrouwd, en waartoe hij zich vermeend aan ieder gerustelijk te kunnen aanbevelen.

( ) J. J. VOLKERT.

SAMARANG, 30 *Augustus* 1861.

De Heer **J. STOKHEKKER,** is aangesteld als **INSPECTEUR** alhier voor de

Bataviasche Zee- en Brand-Assaurantie Maatschappij.

SAMARANG, 30 *Aug.* 1861. ( )

BENOODIGD

SCHEEPS VOLK voor de Kunstvaart,
( ) Adres GULDENAAR.

DEBITEUREN van de Ondergeteekenden worden beleefd verzocht, hun DEBET ten spoedigste te willen voldoen.

( ) GEZUSTERS GEIB.

C. OTTO.

Geeft lessen in de **DANSKUNST,** woonachtig te *Karang-Bidara,* aan de zuidzijde van het Roomsche Weeshuis. ( )

De Ondergeteekenden hebben de eer ter kennis van het geëerde publiek te brengen, dat zij hare TOKOZAAK overgedragen hebben aan Mevrouw DE FARCY, *Modiste* alhier. ( ) GEZUSTERS GEIB.

In eene handelszaak te DJOCDJOKARTA wordt gevraagd:

EEN KLERK,

reeds vroeger in een' Toko werkzaam, en een nette hand schrijvende. Sararis naar bekwaamheid. Adres **L. B.,** brieven franco, *Bureau van dit blad.*

TE HUUR

Het TOKO-LOKAAL

laatst geoccupeerd door *GEZUSTERS GEIB,* te bevragen bij ( ) GEIB.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
met de moeder zijner kinderen de Javaansche vrouw *Tina,*

P. M. LA CORDT DILLIE.

POERWAKARTA, (Bagelen),
8 Augustus 1861. ( )

Getrouwd:
D. C. J. A. PONSE, 1e. *Luit. der Artillerie,*
MET
A. PLATE.

SAMARANG, 28 *Augustus* 1861.
Eenige kennisgave. ( )

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON* S. C. STOMPENDISSEL, *Albrecht.*

SALATIGA, *den 20sten Augustus* 1861.

Voorspoedig bevallen van een' *ZOON,* T. E. L. ODENTHAL, geb. *van Bloemen Waanders.*

SAMARANG, 26 *Augustus* 1861.
Eenige kennisgave.

Bevallen van eene *DOCHTER,* H. E. PIETERMAAT, geboren *Horst.*

TEMPOERAN, (*Salatiga*) 28 *Augustus* 1861.

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 23sten tot en met den 30sten Augustus 1861.

L. E. van Muijen, F. L. Schultz, J. Busselaar, J. W. E. de Sturler, G. Albrecht, J. M. Jacobson, A. E. d' Holosij, G. en L. Geesdorp, J. C. Simonet, B. H. Feltkamp, W. Hoezc, W. S. N. van Bookom Maas, J. P. Zoetelief, H. F. E. Leijssius, J. D. Heijne, E. Marschal, J. G. Fredriksz, J. M. Portier, M. J. Hanssens, P. L. van Raden, M. J. Thooft.

VERTROKKEN PERSONEN.

A. E. d' Holosij, J. H. W. Verstift jr., J. Zoetelief, M. van Bronckhorst, J. Oudhoff en familie, F. L. Schultz, J. D. Michel, J. Wolff, J. J. Geelhoed, H. C. van der Linden, P. Westenberg, G. en L. Geesdorp, C. F. Schmidgall, Betje Halsweek, G. W. Lucardie, B. B. Douwes, J. C. Simonet, B. H. Feltkamp, Jhr. F. E. Leijssius, J. Forrest, G. Albrecht, J. G. Fredriksz, J. Strowesterman, J. B. van der Elst, J. W. E. de Sturler, J. M. Portier, M. J. Hanssens, E. J. Everts.

SAMARANG.

De Recepissen van de series van *f* 10.— en *f* 25.— kunnen nog tot morgen 31 dezer bij 'sLands Kas alhier in betaling aangenomen worden. Wij maken het publiek daarop attent.

— Naar men van goeder hand verneemt, zal de Artillerie, sedert te *Djocjocarta* in Garnizoen, van daar naar elders verplaatst worden.

— Op den 25sten dezer des avonds ten 10 ure heeft in het district *Grogol* een zwaar orkaan gepaard met zware regens gewoed, waardoor een 25tal inlandsche woningen zijn omver gewaaid. — Menschenlevens heeft men echter daarbij niet te betreuren.

INGEZONDEN STUKKEN.

Les insultes ne sont pas des raisons.

De *Samarangsche Courant* der vorige week, bevat na een zamenraapsel van vuiligheden onder het opschrift: *Eene edele wijze van krijgsvoeren,* geteekend A. te hebben voorop gezonden, een ander artikel geteekend door haren Redacteur Mr. VAN DER LEEUW, strekkende zoo als het zoude moeten schijnen, om het dezerzijdsche stuk: *Eene ontvangst te Samarang,* voorkomende in het *Adv.-Blad,* N°. 33 te wederleggen; maar gelijk het inderdaad is, om aan persoonlijke hatelijkheid lucht te geven. Het beste middel hierbij te dienste staande, was de waarheid te verdraaijen, en daarvan is ruim gebruik gemaakt. 1) Het was de *Samarangsche Courant* die het eerst een beleedigend verslag gaf in haar artikel: *„Eene hartelijke ontvangst"* N°. 32, hetwelk geprovoceerd had en eene teregtwijzing verdiende. Wij willen een laatste woord *van onze zijde* zeggen tot toelichting, ons echter bij de zaak zelve bepalende, daar het *onze* bedoeling was *handelingen* af te keuren, niet om personen *aan te vallen.* Het is bekend, dat Mogendheden en gevestigde Staten van eenig belang, elkander onderling gevolmagtigden delegeren, om staatkundige betrekkingen te onderhouden, aan te knopen of te vernieuwen. Dezelve bekleeden eenen hoogen rang, en deze hun rang, staat in evenredigheid, zoowel van de Mogendheid die delegeert, als tot de andere waarbij gedelegeerd wordt. Ambassadeurs of Gezanten zijn de *directe* vertegenwoordigers van hunnen Staat of Souverein, en komen bij belangrijke handelingen en zaken in *dadelijke* aanraking met den Souverein of het hoofd van de regering, waarbij zij geäccrediteerd zijn. Op deze volgen gevolmagtigde Ministers, Ministers-Residenten, Chargé-d'affaires enz., die niet direct, namens den vertegenwoordigden Staat of Souverein in aanraking komen met den Souverein tot wien zij gezonden zijn, bij wien zij zijn ontvangen en bij wien zij resideren, maar handelen met diens Minister van buitenlandsche zaken. Allen zonder onderscheid, staan in diplomatieke relatie met de regering, waarbij zij geäccrediteerd zijn: en hebben een meestal aanzienlijk diplomatiek personeel; conseillés, secrétaire's en attaché's, onder zich.

De politieke verhouding der Staten regelt den rang van de respectieve politieke agenten, welke zij aan elkander delegeren.

Niet zelden gebeurt het, dat Mogendheden van eenig gewigt, het noodig achten, om ter handhaving van hun staatkundig belang en ter bescherming van hunne onderdanen in alles, en dus *ook* in dat van hunnen handel, legatiën hebben bij Staten, die geene geregelde diplomatieke relatiën aanhouden. De diplomatieke étiquette veroorlooft dan niet, staatkundige personen van *hoogeren* rang te delegeren, maar men vestigt er *Consuls-generaal,* bijaldien er meerdere consulaten in eenen Staat te vestigen zijn. *Consuls* en *Vice-Consuls;* alle deze personen, wier taak het is, staatkundige of vriendschappelijke relatiën en regten te handhaven, noemt men, in hun geheel kader: *Diplomatieke Agenten.* Hunne hierarchische opvolging en volledige volgorde, behoeven wij niet op te geven, maar genoeg is het te zeggen, dat zij allen met een bepaald diplomatiek en politiek karakter bekleed zijn. Zij, en het geheel personeel der Ambassade, van de Legatie of van het Consulaat, blijven zelfs in den vreemden Staat, onderdanen van den *hunnen;* zijn *onschendbaar in hunnen persoon en goederen; en hebben inmuniteiten;* hunne Consulaire vlag of uiterlijke teekenen dekken personen en goederen, en maken zelfs de Consulaten tot grondgebied van den Staat des Consuls.

Deze Consuls zijn meest gevestigd in minder gepoliciëerde Staten, waar zij dan dikwerf eene moeijelijker taak te vervullen hebben dan diplomatieke Agenten van hoogeren rang bij groote Hoven.

Het is bekend wat het den *Dey van Algiers* in 1830 gekost heeft, den Franschen Consul te hebben beleedigd in zijn diplomatiek karakter. Frankrijk bombardeerde Algiers, nam het, nam den Dey gevangen, veroverde zijn land, en behield het.

Van *geheel anderen* aard zijn eene *andere* soort van Agenten welke de eene Staat in den anderen er op nahoudt: ALLEEN *in het belang van den handel zijner onderdanen, en om* AAN DEZE *hulp en bijstand te verleenen,* WANNEER ZIJ DIE BEHOEVEN. Zulke Consuls komen met geene geloofsbrieven in het land hunner missie, zij worden in den Staat, waar zij zullen resideren en waarvan zij reeds meestal geachte handelburgers zijn, door een *Exequatur* toegelaten, hetwelk deze regering, daartoe reden hebbende: kan intrekken.

Zulke Agenten voeren wel is waar *ook* den naam of titel van *Consul-Generaal,* (wanneer er onder hen meerdere Consuls in hetzelfde land toegelaten zijn,) *Consul en Consulair-Agent,* maar zij hebben *niet het minste of geringste diplomatiek karakter* en zijn eenvoudig Consulaire Handels-Agenten. Daarom worden zij dan ook, *ter onderscheiding van de Diplomatieke Consuls,* genoemd: *„Handels-Consuls* en *Collectief: „Consulaire Agenten."* (Zie het opschrift van het Ind. St.-Blad 1858 N°. 40, houdende het *tractaat Baden* betrekkelijk de toelating van *Consulaire Agenten* in de Ned. Koloniën;) even als men *collectief* onder den naam *Soldaten* niet alleen verstaat de ongegradueerden, maar allen die tot den militairen stand behooren, in welken graad of rang ook. Zoo zegt men bijv.: *Pruissen* heeft uitmuntende *Soldaten;* onze X. (Kapitein of Kolonel), is een echt *Soldaat,* enz. Deze uitweiding waren wij verschuldigd, omdat de Heer V. D. L. op zoo hoogen toon ons verwijt, dat wij den Consul van *Baden* bij herhaling noemen *Consulair Agent,* terwijl hij als CONSUL is *benoemd* en *erkend.* Och ja! dit wisten wij; maar *niet* benoemd als *Diplomatiek Consul;* eenvoudig als HANDELS-CONSUL, zonder *eenig Diplomatiek karakter,* in het belang van den handel der onderdanen van BADEN en om aan deze hulp en bijstand te verleenen, wanneer zij die behoeven EN *inroepen.*" — Consulaire Agenten of Consuls *kunnen,* daar zij geen diplomatiek karakter bezitten ook geene di-

lpomatieke rangen hebben. Een andere naam, geeft slechts een' anderen werking aan, geen' anderen *rang*.

M^r. C. M. VAN DER LEEUW, de onderteekenaar van het artikel in de *Sam. Ct.* die zoo gratuit, maar uit doctorale hoogte ons refuterend artikel tegen zijn vorig schrijven noemt: *Vuil: een vuil schotschrift*, enz., vergeet, dat het hoofdzakelijk gerigt was tegen *bepaalde onwaarheden*, door hem naar eigen erkenning niet ter beleediging van het hoofd van ons bestuur, alzoo van ons bestuur in toto, ter nedergesteld? Aldadelijk om de officiëele *verlatenheid der "THETIS" bij hare aankomst te Samarang* te doen uitkomen, doet hij het schijnen, als konde het Etat-major reeds bij aankomst zelfs niet landen, in den haven *vastgeraakt zijnde in den modder*, om daarna onverrigter zake, en hulpeloos naar boord terug te keeren.

Dit was eene bepaalde onwaarheid, naar de verklaring van den Commodore JACHMANN zelve, daardoende dat er *geen plan bestond*, om *op den dag van aankomst te landen*, en: dat men *bij de landing* niets bespeurd heeft van gronden of grondraken. En de heer V. D. L., moge JERÔME PATUROT laten zeggen: "l'intention purifie tout." Wij périphraseren en zeggen: "purifie *de* tout: *excepté du mensonge.*" Onwaarheden zijn echter NIET *vuil?!*

"*L'intention purifie* TOUT," zegt de heer V. D. L. met JERÔME PATUROT, maar ook alleen met dezen.

Wij komen tot het repliek van den heer V. D. L. zelve, voor zooverre ons dit wordt tegengeworpen, uit de geheele hoogte van het *jure meo* en van het doctorale *jus docendi*, hem aankomende, en zeggen als laatste woord daartegen:

Ja, wij beschuldigden den heer HIJMANS, als *Consulair Agent of Handels-Consul* VAN BADEN (wat hetzelfde is), van *indringen*, omdat HIJ met de geheele zaak *niets te maken had*, en er zich op dat oogenblik en bij die gelegenheid niet mogt *indringen*, want hij was en blijft eenvoudig *Handels-Consul* of *Consulair Agent* eener zeer geëerde maar toch *secondaire* Mogendheid, WIER TUSSCHENKOMST, ZELFS, AL WARE ZIJ HIER DIPLOMATIEK VERTEGENWOORDIGD, TER ZIJDE ZOUDE ZIJN GEBLEVEN, daar het *Koninklijk Pruissen in eene Nederlandsche Kolonie, geene vreemde hulp of bijstand* NOODIG heeft, door welke bevriende hand ook aangeboden; laat staan, aangeboden door een' Consulairen Handels-Agent, hij zij dan Consul of zelfs Consul-Generaal van welke andere Mogendheid ook. Zoodanig aanbod, op dit tijdstip, bij de begroeting door onze autoriteiten, en in diplomatiek Costuum, was *op zich zelf* eene beleediging voor ons bestuur, want dit was in staat, was geneigd, ja, en was verpligt hulp en bijstand te verleenen, wanneer die gevraagd ware; maar er was geene quæstie van, en men heeft *niemands* hulp *ingeroepen*.

M^r. C. M. VAN DER LEEUW, die het *jus docendi* bezit: Zegt: om regten te onderwijzen, heeft verkregen, maakt van dat regt *ruim* gebruik, en zegt uit Doctoralen zetel: IK *haalde in de Sam. Courant van den 9den dezer de besluiten aan, waarbij de heer* HIJMANS *als Consul is benoemd en erkend;* en *daarom:* (omdat IK v. d. L. het gezegd had), en omdat bovendien in den Almanak voor Nederl. Indie bl. 432 2) de heer H., als Consul vermeld staat; schijnt dus de bewering van P. F. *met opzet en kwaadaardige bedoeling te zijn gedaan;* de bewering namelijk, dat de heer H. niet was, CONSUL in *vollen* of *diplomatieken* zin, maar eenvoudig *Handels-Consul* of *Consulair-Agent*, wat hetzelfde is.

Opzet en kwaadaardige bedoeling zijn zekere regtsformules bij het qualificeeren van misdrijven, die den JURIST zouden moeten doen erkennen, wanneer het niet uit de zaak bleek, dat het hier niet gold een MISDRIJF te qualificeren, maar eenvoudig eene *refutatie*. Is nu het rectificeren van artikelen van den heer V. D. L. een bewijs van boos opzet en kwaadaardige bedoeling?! Hij houdt het er voor, maar JEAN PAUL zegt: *Alleen hij die zelve de geelzucht heeft, ziet alles geel.*

JEAN PAUL was niet JERÔME PATUROT, en liep NIETS na, zelfs niet: *roode* vogels.

Na ons te hebben geleerd wat het is te zijn Consul van Baden en daarbij vriend van M^r. V. D. L., leert ZEd. ons verder, wat er staat in *Art. 14 der algemeinen Instruction, für die Grossherzöglich Badischen Handels-Consuln im Auslande*, en Art. 19 van het: *Grh. Badisches Regierungs blatt* (Staatsblad An°. 1835 N°. 25,) en laat er op volgen, dat deze instructiën den Badenschen Consul *dwingen* naar boord te gaan; te meer, daar de *Pruissische Legatie-Secretaris* PICHEL aan boord zoude zijn, en: de *Consul* van Baden dus *verpligt* was, bij ontstentenis van eenen Pruissischen Consul, dezen diplomaat te gaan complimenteren; in naam van het Ned. Gouvernement.

De heer V. D. L. ontvange hier, bij herhaling de teregtwijzing dat *èn* de vervallen instructie *èn* het verouderde Bad. Regeringsblad, alleen spraken van het verleenen van hulp aan onderdanen die deze behoeven en inroepen, maar in 't geheel niet van hulp aan diplomatieke of officiële missiën. Het laatste zegt: *zich hunner zooveel mogelijk aan te trekken* "MÖGLICHTS ANZUNEHMEN", en het ware absurd, hierin iets toepasselijks te zien op een groot oorlogschip in zijne volle glorie, bij eene rijke, bevriende natie waar het alles krijgen kon wat het te verlangen had, van wat aard ook.

Eenige van de eerste lessen die men op de Juridische schoolbanken ontvangt, en die zelden *vergeten* worden, laten wij hier volgen; te weten:

1°. Dat eene latere wet of bepaling of instructie, de vroegere doet vervallen.

2°. Dat eene bijzondere wet of instructie mede derogeert aan eene *Algemeene*.

3°. Dat de wetten alleen in het land van kracht zijn, waar ze zijn gemaakt en afgekondigd, en voor diens onderdanen.

M^r. V. D. L. kan deze schoolstellingen niet hebben vergeten, en moest ze dus *verloochenen*, om eenigen *schijn van grond* over te houden voor zijne slechte verdediging.

Niet in *Badensche*, Instructiën en Staatsbladen en dan nog in verouderde hebben wij te zoeken, wat in het *Nederlandsche Staatsblad* en dat van *Nederlandsch-Indië* te vinden is; te weten: *de* OVEREENKOMST MET HET GR. HERTD. BADEN, TOT REGELING DER VOORWAARDEN WAAROP DE CONSULAIRE AGENTEN VAN DAT GROOTHERTOGD. IN DE VOORNAAMSTE HAVENS ZULLEN WORDEN TOEGELATEN. *Dit* tractaat zal ook in het Badensch Regerings- of Staatsblad afgekondigd zijn, niet in dat van 1835, maar wel in dat van 1857. Alleen *dit* tractaat kan tot instructie dienen, en regten geven of verpligtingen opleggen.

Deze overeenkomst, Indisch Staatsblad 1858, N°. 40, bepaalt de bevoegdheid der geadmitteerde Consulaire Agenten. Alles wat *vroeger* of *elders* ten aanzien van dit onderwerp *bestond*, is door het Tractaat, (geratificeerd op den 29sten Oct. 1857), *vervallen en vervangen*. De *Allgemeine Instruction*, en het *Badensche Regeirungsblatt* van 1835 door M^r. V. D. L. aangehaald, zijn in de zaak van *geene* waarde, en *kwamen er niet bij te pas*.

Het *bestaande* tractaat nu zegt: Art. 1:

Er worden Consuls-Generaal, Consuls, Vice-Consuls en Consulaire Agenten toegelaten, enz., tot het *beschermen van den Handel hunner landgenooten en het verleenen van hulp en bijstand aan deze, wanneer zij die mogten behoeven*.

De *Thétis* kwam niet om te handelen, was geen landgenoot, behoefde geene hulp, geenen bijstand; en de Badensche Consul had dus bij de *officiële begroeting* derzelve door *Autoriteiten:* — *niets* te maken.

Art. 4 van het tractaat, Indisch Staatsblad 1858 N°. 40 luidt:

"*De Consuls-generaal, Consuls, Vise-consuls en Consulaire agenten* ZIJN MET GEENERHANDE DIPLOMATIEKE WAARDIGHEID BEKLEED."

Het was dus den Badenschen handelsconsul vrij onverschillig of er een *diplomatiek persoon* van eenigen rang aan boord der "THETIS" was, al of niet, daar beiden met elkander niets gemeens hadden; hebbende de Badensche Consul *geenerhande diplomatieke waardigheid*. Zich ergens bijvoegen waar men niet geroepen is, en waar men niet op zijne plaats is, is men gewoon te noemen indringen.

Zoo weinig officieel karakter hebben hier de *Consulaire agenten* dat zij zelfs niet bevoegd zijn eenige aanvrage aan de Nederlandsche Regering *directelijk* te doen, maar dit moeten doen langs *diplomatieken* weg, d. i. door tusschenkomst der Badensche Legatie te 's Hage.

Art. 3 van het tractaat luidt:

"*De gezegde ambtenaren zijn geregtigd boven de buitendeur hunner consulaten het wapen van hunne regering te plaatsen, met het opschrift: consulaat (of vice consulaat) van Baden.*"

"*Het is uitdrukkelijk verstaan dat dit uitwendig teeken nimmer kan worden aangemerkt als gevende het* JUS ASYLI, *noch als kunnende de woning en hare bewoners onttrekken aan de vervolging der plaatselijke justitie.*"

Dit alles is evenwel het geval met het consulaire schild en de consulaire vlag van de *werkelijke consuls*, welke het consulaat tot het gebied van den vertegenwoordigden staat maken. De consulaire agenten zijn dus in niets gelijk met de *diplomatieke* dan in naam.

Van eenig *costuum* of van de bevoegdheid der consulaire agenten om *op Java* dit te dragen, wordt bij het geheele tractaat niet gesproken. En daar het noodig scheen, dat er een bijzonder artikel van het tractaat gewijzigd werd, aan de zoo weinig beteekenende bevoegdheid om boven de buitendeur een schild te plaatsen, zoude ook wel ergens. bij dat tractaat de bevoegdheid gegeven zijn, om een costuum te dragen, zoo men gewild had de dat die bevoegdheid, op Java, waar costumen iets anders zijn dan ornaten voor feesten, zoude bestaan; zoo dat: dit niet zijnde, ook, die bevoegdheid ontbreekt. Het consulaire schild kan hoogstens strekken om het consulaat aan te wijzen.

Wanneer wij dus zeiden, dat het salut aan den consulairen agent of Handels-consul gegeven, bij vergissing gegeven is, dan zeiden wij de waarheid, want anders zoude het eene beleediging zijn geweest voor onze autoriteiten die ter verwelkoming naar boord gingen, en aan deze *geen* salut te geven.

Een oorlogschip geeft geen salut aan wien ook, zonder eenige *officieel* of *diplomatiek* karakter, hetwelk het costuum deed denken, dat men bezat. De heer V. D. L. zegt, dat de Badensche consul werkelijk bijstand heeft verleend met raad en daad. Is dit zoo, dan verbood de welvoegelijkheid er later over te spreken. Of, bestaat dit in het plaatsen van eenige wissels; dan is het, wanneer zij *particulier* waren eene simpele vriendschaps- of handelszaak; waren ze *officieel* of gouvernements wissels, dan was het eene overtolligheid, daar ons gouverment die wissels kosteloos zoude hebben aangenomen op de regering van Pruissen. Zoo iets is gewoon onder alle natiën; ze zijn er onderling toe verpligt. Dat er *officieel niets gedaan zij*, is niets dan gebazel. Er wordt *officieel* nimmer iets meer gedaan dan wat hier gedaan is. Danspartijtjes of andere van dien aard zijn even vervelend voor de personen die er oververzadigd van zijn, als Samarangsch jeugd er naar kan verlangd hebben. Diners en diergelijke *zijn zeer particuliere en persoonlijke beleefdheden* waaraan *niemand kon vorderen deel te nemen*. *Officieel* is men nog zoo ver gegaan, dat het gouvernement last heeft gegeven om zelfs de *particuliere wagens*, welke voor de Pruisische Heeren mogten gediend hebben voor zijne rekening te nemen. De Heer H. die den wagen waarvan hij zich zoo geheel uit eigen verkiezing had bediend, reeds had betaald, werd onmiddellijk genoodigd de rekening van dien wagen ter restitutie in te dienen, welke hem was aangeboden. Ook dit beweren van M^r. V. D. L. is dus een *verdichtsel* of verdraaijen der waarheid.

Wat blijft er nu verder over van het geschrijf van M^r. V. D. L. in deze zaak. Eene onwaarheid in het begin, betrekkelijk het vastraken bij het binnenkomen en een flaauw verzinsel ten slotte ten aanzien der *melkgevende koe* waaraan wij eenen os toevoegden, voorts een paar steltesprongen naar bepalingen uit het *Badensch* staatsblad van 1835 en naar eene algemeene *Badensche* instructie, over het eenige verbindend tractaat heen, van 1857/58, in het Nederlandsch en Indisch Staatsblad opgenomen, dat al het overige ook als instructiën vervangt? — Ja! er blijft nog over het: geheele weeïsel der personaliteiten en arrogerende onwelvoegelijkheden waaruit al het geschrijf bestond.

P. F.

1). Het stukje met de laffe zinspeling op overeenkomst van Initialen met een zoo het schijnt thans gerenommeerd *Botermerk*, was ons geheel onbekend en vreemd, *en het is zeer gratuit*, dat de Sam. Court. er de verantwoordelijkheid van toeschrijft, aan iemand *die altijd onder zijne eigene Initialen schrijft*, en te goed de belangrijkheid van voorname nationale exportatie artikelen kent, waarin vroeger ons grootste Handelsligchaam, de N. H. M. en later, onze grootste Reeders- en Zeehandelaren de Heeren A. v. H. belangrijke zaken deden om daarop glossen te kunnen maken.

2). Wij hadden in der daad het officiële Naamboek of Almanak en Naam-Register over Ned.-Ind. van een vroeger jaar, en later zelfs dat van 1861 opgeslagen, maar niet om op Blz. 432 de qualiteit als Consulair Agent te lezen van den Heer H., maar op Blz. 48 van het tweede gedeelte of Naam-Register, ten einde ons te vrijwaren van eene onbeleefde verkeerde spelling van Naam of Voornaam. In dit zelfde officiele Naam-Register nu, Blz. 48. vonden wij dien Voornaam, zoo als wij deni *afschreven*.

De openbare jaarlijksche School-Examens.

2^e Vervolg.

Eene zeer geleidelijke opklimming wordt hierbij in acht genomen. — Van het stamelen der klanken bij de leesmachine en leestafels van Prinsen komt men met het lezen, door alle afdeelingen en klassen eindelijk zelfs tot de zeer degelijke, ja dichterlijke lectuur onzer met zooveel smaak en oordeel voor schoolgebruik verzamelde Chrestomathiën en Anthologiën. Van het tellen bij het rekenrak, een werktuig veel overeenkomende met dat onzer Chinésche geldtellers en kassiers, wordt het rekenen vervolgd, tot de, gelijk de Gelder en anderen die doen opvolgen, meest moeijelijke regels der Arithmetica. — Bij enkele andere examens zagen wij dat onderwijs zelfs opvoeren tot de Algebra en Mathesis; trouwens, hoe strijdig dit ook moge klinken met het algemeen gevoelen, onze Indische jeugd bezit veel vatbaarheid voor de wiskundige wetenschappen; *jammer maar, dat zij over het algemeen te vroeg de scholen verlaat om er belangrijke vruchten van te trekken.*

De Aardrijkskunde neemt een begin in de middelste klasse, terwijl bovendien de Geschiedenis in de hoogste klasse wordt behandeld. De proeven in de eerste bevallen beter dan die in de andere. — Nu kan dit ook wel niet anders. Het opnoemen alléén van feiten en jaargetallen, waartoe zich toch voornamelijk het onderwijs in de Geschiedenis bij kinderen moet bepalen is, niet zeer boeijend noch bijzonder leerzaam; eene eigenlijk gezegde pragmatische behandeling, vooral die der Lands-geschiedenis, nogtans, behoort niet, om redenen welke ieder verstandig man begrijpt, in de lagere scholen te huis; zoodanige behandeling der Geschiedenis dient tot meer gevorderden leeftijd uitgesteld, en overgelaten te worden aan de inrigtingen voor hooger onderwijs, waar de gemoedelijke leeraar bij het doen zijner voordragt, dan nog, de meeste omzigtigheid behoort in acht te nemen.

Spreek- en *denkoefeningen* met de kleinen, naar aanleiding van opzettelijk tot dat einde vervaardigde afbeeldingen; — *vorm-* en *getalleer* met meer gevorderden, het *taal-* en *redekundig ontleden van volzinnen* met verder gevorderden en het doen vervaardigen van schriftelijke opstellen door de bekwaamsten, alles duidt in den onderwijzer een' man aan die, geheel op de hoogte van zijn beroep is. *Leerstof* en *leermiddelen* (ook van eene Aardglobe en van tijdkaarten der Geschiedenis wordt gebruik gemaakt) zijn uitmuntend, de *leervorm* en *leertoon* laten weinig te wenschen over; wat hier aan ontbreekt, schrijf dat gerustelijk toe aan de ongewone positie, waarin de man zich op dezen dag, zoo geheel afwijkende van zijnen anders zoo onopgemerkten werkkring, geplaatst ziet.

Maar wij hooren nog alleen de krachtige stem des onderwijzers, — van hetgeen de kinderen zeggen of lezen kunnen wij niets meer onderscheiden; — hunne meestal nog zwakke en teêre stemmetjes verliezen zich in een al meer en meer toenemend, hoewel nog onderdrukt, gewoel en geraas.

Hier worden door een paar zindelijk gekleede javaansche bedienden ververschingen voor de aanwezige dames of liever het vrouwelijk publiek aangedragen, — het mannelijk publiek, dat, uit en in, kan loopen, verschaft zich die elders; — de leerlingen worden afdeelings-gewijze, voor zooverre het al niet hunne beurt is, voor hunne censors te verschijnen, naar buiten gelaten om eene kleine versnapering te nuttigen; — de arme kinderen! zij hebben die ook wel noodig, reeds van 8 tot half twaalf zitten ze daar, als onbewegelijk op hunne stoelen, de meeste hartelijk naar vlieger of priktol verlangende, en zeer verschoonbaar alle examens verwenschende, enkele, bij wie reeds het onschuldige hart, door den prikkel der eerzucht bezoedeld is, mét vlammende blikken starende op de tropheën, die zij straks, gewoonlijk weten zij er van; — zij hebben het getal hunner kaartjes en eereteekens met dat hunner kameraden vooruit zorgvuldig vergeleken, — naar huis zullen dragen. *Daar* is men in een vertrouwelijk gesprek; — *elders* maakt een sierlijk gekleede dandy het hof bij eene jonge dame, — ook ziet men er, die den zakdoek voor den mond houden, om niet te doen opmerken welk een onuitsprekelijk genoegen men smaakt in het bijwonen van een school-examen; — men was er ook niet gekomen om dat vervelend opzeggen van buiten geleerde lesjes aan te hooren en dien pedanten schoolmeester te bewonderen; maar om anderen te zien en door anderen gezien te worden.

De deur der Consistorie, achter de Commissie doet zich van tijd tot tijd, ook hooren; het décorum staat niet toe, dat die Heeren zich zoo maar openlijk eene verfrissching veroorloven, en toch even als bij ieder ander menschelijk wezen spreekt bij hen de dorstende natuur. Bovendien, het is in de maanden Junij of Julij, eene onmatige hitte heerscht in het Kerk-Gebouw.

Vier, vijf ja, soms méér uren daar, achtereen op dezelfde plaats te zitten, enkel en alleen te luisteren naar het onderzoek zoogenaamd, dat de onderwijzer, naar de vorderingen der leerlingen doet, eenigzins gevarieerd door eigene opmerkingen en enkele vragen tot de kinderen als mede door het nu en dan eens inzien van de verschillende nominative lijsten en de prijzen, — ons dunkt deze zelfverloochening en geduldsoefening alléén maakt een' achterwaartschen tred, tot het vonbedoeld einde, nu en dan, meer dan noodzakelijk.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de Leden der Commissie van onderwijs tegen deze soort van plegtigheden even zeer opzien als de onderwijzers zelven, vooral als men hierbij in aanmerking neemt dat het hun veelal niet aan gewigtige ambtsbezigheden ontbreekt, om welk laatste motief het dan ook niet te misduiden is, dat op de hoofdplaatsen, waar vier, vijf scholen op het einde of het begin *van dezelfde maand* te examineren zijn, de regeling meer en meer ingang begint te vinden om eene Commissie uit de Commissie naar iedere school aftevaardigen, ten einde de examens allen op één dag, uiterlijk in *twee dagen* te doen afloopen.

C.

(*Wordt vervolgd.*)

BIJVOEGSEL
BEHOORENDE BIJ HET
Samarangsch Advertentie-Blad.
van VRIJDAG 30 Augustus 1861, N°. 35.

DE VERTREKDAGEN DER

Stoomboot Oenarang

zijn bepaald als volgt:

Van BATAVIA naar SAMARANG,
3 en 18 *September.*
Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
6 en 21 *September.*
Van SOERABAIJA naar SAMARANG,
10 en 25 *September.*
Van SAMARANG naar BATAVIA,
12 en 27 *September.*

De Boekhouders,
E^m. C. WERMUTH.
(1293) C. S. VAN HEECKEREN.

Het snelzeilend en welbekend Nederlandsch Fregatschip

NEDERLAND,

gevoerd door Kapitein J. HOEKSTRA,

voorzien van ruime **hutten**, **kajuit**, **salon** en verdere gemakken tot den overvoer van PASSAGIERS zal, na inname van deszelfs lading te *Soerabaija* en *Samarang* tegen het einde van **September** van BATAVIA naar NEDERLAND vertrekken.

Deze Bodem voert een bekwamen Geneesheer en heeft eene melkgevende koe aan boord.

Repatrierendé, die van deze gunstige gelegenheid wenschen gebruik te maken, worden verzocht zich te wenden tot den Gezagvoerder, dan wel tot de Ondergeteekenden.

Informatiën zijn tevens te bekomen te *Samarang:* bij de Heeren DORREPAAL & Co. en te *Soerabaija:* bij de Heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.

De Agenten,
(1252) HAAGER & SCHUURMAN.

Door den uitgever HENDRIK ALTMANN te ROTTERDAM, is verzonden PROSPECTUS benevens INTEEKENINGLIJST op de *tweede, vermeerderde druk* van de:

NEDERLANDSCHE
SPRAAKKUNST,
OPGEDRAGEN
aan wijlen Z. M. Koning WILLEM II,
DOOR
JOHAN CORNELIS WEIJERMANS.

Dit werk is bereids vereerd met de Inteekening van Z. M. DEN KONING, Z. K. H. PRINS FREDERIK der Nederlanden en vele Hooggeplaatste Personen zoo in het Binnen- als Buitenland.

Het onderscheidt zich gunstig van andere Spraakkunsten, daar zij het THEORETISCHE met het PRACTISCHE Onderwijs in de Nederlandsche Taal vereenigt, daarenboven de PROSODIE bevat en eene groote uitbreiding gegeven heeft aan de TECHNISCHE TERMEN, waarvan de kennis voor den Ambtenaar, militair, Fabriekant, Koopman, Kunstenaar, Onderwijzer, Dagbladlezer, enz. tegenwoordig eene behoefte is.

VOORWAARDEN VAN TEEKENING.

Het werk zal gedrukt worden op royaal 8°. formaat. Het vel druks van 16 paginaas zal den Inteekenaars ad 15 Cents berekend worden. De uitgebreidheid van het werk wordt berekend op 40 vellen druks. Het meerdere ontvangen de Inteekenaars gratis. Tot ultimo September aanstaande staat de inteekening open, na dien tijd zal de prijs verhoogd worden.

Inteekeninglijsten zijn voorhanden: bij de HH. WEIJERMANS & Co. te Pasoeroean, aan het bureau van de NIEUWSBODE te Soerabaija, en alle boekhandelaren zoo op als buiten Java. (1294)

Nederlandsche
STAATS-LOTERIJ.

Collecte van Mr. C. A. DE VASSY, te *Leijden*, bij wien in de laatst uitgetrokken 244ste Staats-Loterij zijn gevallen op

No. 14088 een Prijs van *f* 50,000.
„ 4555 „ do. „ „ 20,000.

LOTEN

voor de thans trekkende 245ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT ad *f* 100.—
1 HALF „ „ 50.—
1 VIJFDE „ „ 20.—
1 TIENDE „ „ 10.—

(1069) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

NEDERLANDSCH-INDISCHE LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.
(GEVESTIGD TE BATAVIA.)

Bovengenoemde Maatschappij is bereid tot het aangaan van Contracten voor:

AFDEELING I:
LIJFRENTE OP EEN PERSOON.

Uitgestelde Lijfrente over 1 tot 30 jaren ingaande.
Dito met Wederverzekering, als wanneer de Inlegsom aan Erven of Regthebbenden wordt uitbetaald, indien de Verzekerde overlijdt, vóór ingang der Lijfrente.
Dadelijk ingaande Lijfrenten.
Uitzet-Fonds, om op 23 jarigen ouderdom eene som gelds in ééns te ontvangen.
Dito met Wederverzekering.
Opvoedings Fonds, om van 16- tot en met 20-, of wel om van 16- tot en met 23jarigen ouderdom jaarlijks eene som te ontvangen.
Dito met Wederverzekering.
Lijfrente op twee Personen.
Uitgestelde.
Dadelijk ingaande.

AFDEELING II:
LEVENSVERZEKERING.

Kapitaal bij overlijden, te ontvangen door Erven of Regthebbenden.
Dito te ontvangen door eenen bepaalden persoon.
Weduwenpensioen *levenslang* te ontvangen door eenen *bepaalden* persoon, hetzij weduwe, kind of andere betrekking, ingaande bij overlijden van den *verzekerde*.
Weezen-Fonds, om van af den dood des *Verzekerden* te ontvangen door kind of eenig ander *bepaalde* persoon, tot 20 of tot 23jarigen ouderdom.
Deze verzekeringen kunnen verkregen worden door contributiën levenslang, gedurende 10, of gedurende 5 jaren.
Tijdelijke Levensverzekering.
Inlichtingen, Tarieven en Modellen verkrijgbaar op *franco* aanvrage.
Agenten te Soerabaija, de Heeren ANEMAET & Co. en SCHIMMELPENNINCK & Co.
Agenten te Cheribon, de Heeren SAPORTAS & Co.
Gemagtigde voor Nederland, de Heer Mr. M. J. DE LANGE. Heerengracht bij de Leidschestraat te Amsterdam.

De Directeur,
(1203) EDWD. HEIJNING.

Per Mail ontvangen:

MAX HAVELAAR,

of de Koffij-Veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij, door **MULTATULI**, 2 dln., tweede druk, ... *f* 12.—
(62) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

BUREAU-HANDEL
de Groot, Kolff & Co., Samarang.

Ontvangen regtsreeks uit Parijs:
EENE FRAAIJE SORTERING
PAPIER DE LUXE,
met daarbij behoorende **ENVELOPPEN**,
PRESSE-PAPIERS met welgelijkende Portretten van **Napoleon III, Victor Emanuel, Cavour, Garibaldi, etc.**

Suprafijne Diamanten-Pennen
met en zonder houder.

Zuiver werkende **ZAK-KOMPASSEN, TOONEEL- en MARINE-KIJKERS, KANTOOR-PENDULES**, 2 en 8 dagen loopende, voor goed gegarandeerd.

VOORTS:
EEN KEURIG ASSORTIMENT
PORTEFEUILLES, PORTEMONAIES, INKTKOKERS,

Ivoren- en Paarl d'amourer Vouwbeenen, dito Pennenhouders, dito Cachetten, Pennen-Vegers en vele andere fraaije artikelen meer. (1243)

LEER-CURSUS.

Lhomond. Éléments de la Grammaire Française.
Noël et Chapsa. Abrégé de la Grammaire Française.
„ Exercices Français.
„ Nouvelle Grammaire Française.
Kempees. Beginselen der Goniometrie en Regtlijnige Trigonometrie.
„ Beginselen der Werkdadige Meetkunst.
„ „ „ Cijferkunst.
„ „ „ Meetkunst.
„ Antwoorden en vraagstukken.
De Gelder. Beginselen der Meetkunst.
„ „ „ Stelkunst.
Strootman. „ „ Cijferkunst.
La Croix. „ „ Meetkunst.
J. Bandon Ghijben. „ „ Stelkunst.
„ „ „ Meetkunst.
D^r. Brill. Hoog-Duitsche Spraakleer.

EN VELE ANDEREN.

Pas Ontvangen bij
(1212) DE GROOT, KOLFF & CO.

JUMELLES MARINE
EN PRACHTIGE
VERREKIJKERS,

te bekomen bij
(821) DE GROOT, KOLFF & Co.

De ondergeteekenden bij behoorlijke actén van volmagt, benoemd zijnde tot Agenten van de te *Amsterdam* gevestigde:

ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE,
TWEEDE ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE,
BRAND-ASSURANTIE GENOOTSCHAP,

zijn van af heden bereid, voor rekening van genoemde Maatschappen, risico's tegen Zee- en Brandgevaar aantenemen.

SAMARANG, DORREPAAL & CO.
30 *Augustus* 1861. (1295)

De ondergeteekende Agent der **Bataviasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij** is steeds bereid tot het aannemen van risico's tegen Zee- en Brandgevaar voor rekening van genoemde Maatschappij.

(1296) G. L. DORREPAAL.

Brand
ASSURANTIE COMPAGNIE
TE AMSTERDAM.

Kapitaal 1.300,000.—Gulden.

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij-, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premiën en gewone Condítiën.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & C°., Batavia.
McNEILL & C°., Samarang.
(1288) FRASER, EATON & C°., Soerabaija.

De ondergeteekenden maken hierbij bekend, zij aangesteld zijn tot Agenten der

Tweede N. I. ZEE- en BRAND-ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ,
te BATAVIA;

en als zoodanig genegen zijn, **ZEE- en BRAND-RISIGO'S** aantenemen.

(1289) B. KOPERSMIT & C°.
15 *Augustus* 1861. *Samarang.*

Van de Pers gekomen en verkrijgbaar
BIJ
DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG:

LEERREDE
OVER DEN
JONGSTEN WATERSNOOD
OP JAVA,
(1070) DOOR
B. BRAAMS,
Predikant der Residentiën Bagelen en Banjoemaas.
Prijs *f* 1.—

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY,

Jicht, Lendenpijn en Rhumatisme, worden onfeilbaar genezen, door een aanhoudend gebruik van dit buitengewoon geneesmiddel, zich zeer warm houden, moet in ieder geval met het gebruik van dit middel gepaard gaan. Het maakt de stramme spieren en zenuwen los, en helpt de natuur om eene genezing te bewerken.

De Prijzen zijn als volgt:
Doosjes PILLEN à *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes ZALF à „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija* bij LE ROY & C°.
„ „ „ MOSSEMBEKKER & C°.
„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo* „ ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas* „ M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjokarta* „ DEEKENS & C°.
„ „ „ Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta* „ W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal* „ Mevr. de Wed. VAN DORT.
„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon* „ W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg* „ P. SCHREUDER.
„ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij
(12) SOESMAN & C°.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 Julij 1861.

NEDERLAND.

— Zondag nacht zijn in het naburig Zuidveen, in het huis bewoond door *Jan Trompetter* en zijn zoon, twee of drie personen door het raam ingeklommen, waarschijnlijk om den bewoner, die in het bezit van eenige gelden was, daarvan te berooven. Zoodra zij vernamen, dat de oude man nog wakker te bed lag, hebben zij hem deerlijk verwond met een hakmes en een ander scherp snijdend werktuig. Op diens hulpgeschrei sprong zijn zoon, die naast hem in eene bedstede sliep, dadelijk zijnen vader ter hulp en werd met de booswichten handgemeen, ten gevolge waarvan hij, na ook vier wonden te hebben ontvangen, genoodzaakt was hen te laten ontvlugten. Onmiddelijk is door autoriteiten een onderzoek ingesteld en vond men het kap- of snoeimes, waarmede waarschijnlijk *Trompetter* verwond is, bebloed voor zijne bedstede liggen. Niet zoodra was dit in handen van den brigadier der rijksveldwacht alhier, of deze wist spoedig den eigenaar van dit werktuig op te sporen. Dien ten gevolge is bevel tot voorloopige aanhouding voor dezen en zijnen makker uitgereikt, en zijn zij Maandag morgen, na den nacht in het huis van bewaring alhier doorgebragt te hebben, naar Zwolle getransporteerd.

De regter-commissaris bij de arr.-regtbank te Zwolle heeft zich onverwijld met den substituut-officier van justitie en een fung. griffier naar de plaats des misdrijfs begeven, de verwonden door drie doctoren geregtelijk doen schouwen en eene geregtelijke plaatsopneming in het werk gesteld.

De wonden, die *Jan Trompetter* bekomen heeft, hoezeer van hoog ernstigen aard, schijnen op dit oogenblik niet zoodanig bedenkelijk, dat de dood van den patiënt er mede zou zijn gemoeid.

— 21 Junij namiddag te half vier uur trok een zwaar onweder over Nijmegen, hetwelk vooral woedde in de rigting van Groesbeek. In een bosch langs den weg van Nijmegen naar Groesbeek, waren drie arbeiders digt bij elkander staande werkzaam. Toen zij eenige oogenblikken hun werk hadden gestaakt en alle drie op eene rij stonden, werd de middelste door eene bliksemstraal getroffen; hij viel neder en zag ook zijne makkers vallen. Door eene verlamming in de beenen aangedaan, kon hij niet opstaan en kroop, na geen antwoord op zijn geroep van zijne makkers te hebben bekomen, op handen en knieën naar hen toe, doch vond hen dood. Na een kwartier uurs kon hij zich weder oprigten en zich te voet naar Groesbeek begeven, en is thans volkomen wel. De beide lijken hadden geene de minste teekenen van uiterlijke beleediging, alleen hunne petten waren verscheurd. Een der gestorvenen laat eene weduwe en vijf kinderen achter. De ander is een bejaard man van ongeveer 60 jaren.

ENGELAND.

De *Morning Advertiser*, de doodvijand van *Napoleon III*, heeft sedert het overlijden van graaf de *Cavour* het Engelsche publiek vergast op artikeltjes, waarin de keizer openlijk wordt beschuldigd de hoofdoorzaak van diens dood te zijn. Tot staving dier beschuldiging verzekert het blad, dat de graaf op uitdrukkelijke eischen van *Napoleon* eene overeenkomst zou hebben geteekend voor den afstand van het eiland Sardinië aan Frankrijk; dat de beduchtheid voor de algemeene verontwaardiging, welke die handeling zou na zich slepen, zijne ziekte zou hebben veroorzaakt, die door de onwetenheid der Italiaansche geneesheeren zoo noodlottig eindigde. De *Advertiser* voegt er tevens bij, dat de Engelsche regering volkomen bewust is van het bestaan der gemelde overeenkomst en dat dit onderwerp zeer spoedig in het parlement ter sprake zal worden gebragt. Ofschoon de beweringen van den *Advertiser* juist kunnen zijn, is het geenzins raadzaam er veel waarde aan te hechten.

— Bij de behandeling van het proces tegen *Kossuth* en *Daij* voor het kanselarijhof, wegens vervaardiging van Hongaarsche banknoten, heeft de heer *Palmer* uit naam van den keizer van Oostenrijk verklaard, dat deze afziet van de teruggave der kosten van appèl, indien de tegenpartij hem alle vervaardigde bankbiljetten wilde overgeven, met het doel om die te vernietigen.

De advocaat van den heer *Daij* heeft daarop verklaard, dat de laatste zich aan het vonnis hield, tot vernietiging van de stempels en de steenen, die tot het drukken der biljetten gediend hebben, maar dat hij de billetten zelven hield. Het voorhanden papier daarvoor maakt te zamen eene massa uit, niet minder wegende dan 46,000 pond.

— Volgens het hoofdorgaan van de clericalen, *le Monde*, zou de heer *Ricasoli* niet berekend zijn voor de zware taak, die hij thans heeft aanvaard. Hij moge bekwaam zijn, maar is stroef in den omgang en zeer hooghartig. Daarbij komt dat hij voor de Piemontezen een vreemdeling is, en in der tijd krachtdadig in de bres is gesprongen voor de autonomie van Toskane, waardoor hij zich geenzins als een voorstander van Italië's eenheid heeft doen kennen. De *Monde* gelooft dan ook, dat de heer *Ratazzi* spoedig tegenover den heer *Ricasoli* zal staan. Wat het blad echter vooral bezwaart, is, dat de r. kath. kerk nog minder goeds van den tegenwoordigen eersten minister van Italië te wachten heeft dan van graaf *de Cavour*. Men heeft zelfs gezegd, dat *Ricasoli* reeds tot het protestantisme heeft willen overgaan en dat hij als bestuurder van Toskane de verbreiding van de hervorming aldaar krachtig heeft voorgestaan.

— De correctionele regtbank van Parijs heeft den 15den uitspraak gedaan in de zaak van *Blanqui* c. s. (geheime genootschappen) *Blanqui*, is veroordeeld tot vier jaren gevangenisstraf en vijf jaren ontzegging van de burgerregten; vrouw *Fremieux* en *Chaunette* is tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Uit de acte van beschuldiging ontleenen wij de volgende bijzonderheden over deze zaak. *Aguste Blanqui*, reeds meermalen veroordeeld wegens misdrijven en vergrijpen, o. a. in 1839 tot de straffe des doods en in 1849 tot 10 jaren tuchthuisstraf, verliet in 1859 de gevangenis, uit kracht van de amnestie van den 16den Augustus. Hij kwam te Parijs aan in October. Nauwelijks in vrijheid gesteld, organiseerde hij een nieuw geheim genootschap. Met dit doel zou hij in Engeland, België en Zwitserland zijn geweest om zich in betrekking te stellen met de meest opgewonden democraten.

De acte van beschuldiging zegt ook, dat *Blanqui* niet heeft opgehouden zamen te zweren tot omverwerping van de regering en tot bevordering, door alle mogelijke middelen, van de zegepraal zijner denkbeelden. De politie vernam in den loop van Maart, dat hij een geheim genootschap te Parijs had georganiseerd en dat men eene aanstaande proclamatie besprak, eene soort van politiek programma, dat heimelijk gedrukt en verspreid moest worden. Men stelde een bijzonder toezigt in, huiszoekingen werden gedaan en het voorloopig onderzoek gaf aanleiding tot de inhechtenisneming van *Blanqui* en van onderscheidene medepligtigen.

Blanqui heeft alles ontkend, wat hem ten laste wordt gelegd en beweerd, dat het een bespottelijke roman is, door de politie verzonnen. Hij verwierp elk denkbeeld der organisatie van een geheim genootschap.

— Reeds eenigen tijd geleden liepen er geruchten, dat koningin *Victoria* aan krenking harer geestvermogens lijdende zou zijn. Thans beginnen die geruchten op nieuw veld te winnen en zoo zoozeer, de opmerkzaamheid van hooggeplaatste personen te trekken, dat ook wij ons gedrongen gevoelen de aandacht daarop te vestigen. Volgens eene partikuliere correspondentie is de ziekte begonnen met eene onoverwinnelijke droefgeestigheid, ten gevolge van het overlijden van de hertogin *van Kent*, moeder der koningin, waarop zich weldra kenteekenen van verstandsverbijstering vertoonden. Dit laatste bleek vooral daarin, dat zij herhaaldelijk zonder eenige aanleiding hare ministers bijeen riep, waarover lord *Palmerston* zich zelf min of meer geraakt toonde. In Engeland wordt haar toestand verborgen gehouden; uit gevoel van eerbied voor den troon spreekt niemand er over; maar dit neemt niet weg, dat haar toestand een zeer ernstig karakter aanneemt en er zich verontrustende kenteekenen openbaren. Men spreekt reeds van het plan om prins *Albert* tot regent te benoemen.

— In de vorige week zijn bij Shoeburyness proeven genomen met werptuig uit Armstrongs geschut tegen eene opzettelijk daarvoor vervaardigde batterij, bekleed met een ijzeren wal ter dikte van tien duim en verder met ijzeren staven en zware balken voorzien. Drie schoten werden gedaan. Het eerste projectiel, wegende 126 ponden, op 600 ellen afgevuurd, doorboorde den wand en beschadigde de binnenzijde van den anderen wal; het tweede verbrijzelde insgelijks de 10 duims plaat en het derde deed de batterij, ter plaatse waar het schot trof, instorten.

— Volgens te Liverpool aangebragte tijdingen van de westkust van Afrika, heeft een der Noord-Amerikaansche kruissers onlangs bij den mond der Congo-rivier een slavenhaler aangehouden, die 960 slaven aan boord had. Het aangehouden schip genaamd de *Nightingale* en te Liverpool te huis behoorende, was ingerigt en gereed om 1600 slaven over te voeren.

— De hertog *de Broglie* wordt dezer dagen vervolgd wegens eene drukpersovertreding, in vrij zeldzame omstandigheden bedreven. Hij heeft een boek geschreven: *Vues sur le gouvernement*. Daar hij geen drukker kon vinden, die zich wagen wilde aan het lot van den heer *Beau*, heeft hij zijn geheele boek, dat 120 bladen druk telt, doen lithographiëren, waartoe ongeveer 250 lithographische steenen zijn noodig geweest. Het werk, dat slechts in zeer weinig handen is kunnen komen, is in beslag genomen en de heer *de Broglie* zal geregtelijk vervolgd worden.

— De zucht om te boksen of te worstelen is in Engeland nog altijd niet verminderd. Nadat *Heeman* en *Sayes* in het vorige jaar hunnen kamp eindigden, zonder dat de zoogenaamde gordel van het meesterschap toegewezen werd, viel die te beurt aan zekeren *Hurst*, een Herkules van 6 voet 3 duim en van buitengewone krachten. Deze werd den 18den dezer nogtans overwonnen of eigenlijk gezegd bijna doodgestompt door *Mace*, een man van 5 voet 8 duim. *Mace* ontving geen enkelen slag en misvormde daarentegen het aangezigt van zijnen reusachtigen tegenstander op eene geduchte wijze. Het geweldige bloedverlies heeft *Hurst* in levensgevaar gebragt. De politie kwam op de plaats van het gevecht (een eiland in de rivier Meuway), toen de gruwelijke vertooning afgeloopen was.

— De bevolking van Londen bedraagt volgens de jongste volkstelling 2,803,034 zielen, hetgeen in de laatste tien jaren eene vermeerdering van 440,598 zielen aanduidt.

DUITSCHLAND.

— Met betrekking tot de aanneming van de regeringsontwerpen nopens de reorganisatie des legers leest men in een der dagbladen het volgende:

„Eene te hoog opgedrevene begrooting voor oorlog mag beschouwd worden als eene halve overwinning door den vijand behaald. Reeds in 1857 werd met een zeker gevoel van voldoening in eene memorie, aan keizer *Alexander II* aangeboden, op het feit gewezen, dat de begrooting voor oorlog bij ons te lande tot zoodanige hoogte was geklommen, dat onze krachten daardoor werden ondermijnd en zij ten gevolge daarvan als een middel moest worden beschouwd tot eene langzame slooping van den Pruisischen staat. Wij hopen, dat in den volgenden landdag 's lands penningen met meer zuinigheid zullen worden beheerd. Gesteld, dat *Napoleon* ons de eer niet aandoet van ons aan te tasten, dan zullen wij jaar uit jaar in met het geweer bij den voet blijven staan om te zien of het welligt gebeuren zal. Naar ons oordeel bestaat er een beter middel om zeker te zijn tegen een aanval van die zijde, namelijk de eensgezindheid der Duitsche staten. Bestaat deze inderdaad, dan zal *Napoleon* zich wel wachten om ons aan te vallen. Om hiertoe te geraken, behoort onze regering, naar wij onderstellen, aan te vangen met de rust en de tevredenheid binnen onze eigene grenzen te doen herleven."

„Alweer een duel! De tweegevechten dreigen eene chronische ziekte bij ons te worden, en met name zijn hooge het staatsbeambten, die liever aan een middeneeuwsch vooroordeel dan aan 's lands wetten gehoor geven. De vroegere politie-president van Berlijn, de heer *v. Hinkeldeij*, werd in een duel doodgeschoten. Dit belette zijn opvolger, den heer *v. Zedlitz*, niet den heer *v. Vincke* uit te dagen wegens de woorden, die deze afgevaardigde in de kamer, bij de vervulling zijner ambtspligten, gesproken had. Ditmaal is het een persoon uit de onmiddelijke omgeving des konings en een regter, die, aan oude vooroordeelen gehoor gevende alle goddelijke en menschelijke wetten hebben geschonden. Wanneer zullen toch die verouderde vooroordeelen eens verdwijnen? De oude Grieken en Romeinen, de oorlogzuchtigsten aller volkeren, kenden het tweegevecht niet. Zelfs de dappere Turken versmaadden het. Deze zedeloosheid uit vroegeren tijd zal eerst dan ophouden, als de openbare meening aan de aanneming der uitdaging gelijke schande verbindt, als nu nog dikwijls aan de weigering. Op deze wijze is het tweegevecht in Engeland zoo goed als uitgeroeid. Maar ook de staat heeft het zijne nog niet gedaan. In Pruissen toch wordt een militair, die met een burger duelleert, anders en veel zachter gestraft dan deze."

De half officiële *Preuss. Zt.* deelt mede, dat de koning, onmiddelijk nadat het duel ter zijner kennis was gekomen, aan de ministers van oorlog en van justitie bevolen heeft eene instructie te doen instellen, ten einde het gedrag van den generaal *van Manteuffel* en den raadsheer *Twesten*, met betrekking tot het plaats gehad hebbende duel, nauwkeurig te onderzoeken.

— Men schrijft uit Grüne bij Iserlohn dat aldaar in den nacht van den 28sten Mei eene geweldige wolkbreuk, vergezeld van hevigen donder, heeft plaats gehad. In een oogenblik was het geheele dal dermate overstroomd, dat een aantal huizen onder water stonden. Slechts met moeite konden de inwoners hun leven redden. Ontzaggelijke rotsbrokken werden honderde voeten ver weggevoerd, dikke boomen verbrijzeld. De volgende morgen bood een tooneel van verschrikking en verwoesting aan. Ofschoon men geene menschenlevens te betreuren heeft, is het ongeluk groot; daar veel vee verdronken is en de veldvruchten verloren zijn.

— Nadat de gemeenteraad van Berlijn eenige geheime zittingen had gewijd aan de beraadslaging over de wijze, waarop de hoofdstad de troonsbeklimming van koning *Willem I* feestelijk zou kunnen vieren, werd den 20sten aan de zaak een einde gemaakt door de mededeeling des voorzitters, dat de koning van een geschenk en van elk ander huldebetoon verlangt verschoond te blijven.

— Uit Darmstadt wordt gemeld, dat de tweede kamer in hare jongste zitting heeft goedgekeurd het voorstel der regering om de dotatie van prins *Ludwig van Hessen*, den vermoedelijken troonopvolger, van *f* 18,000 te verhoogen tot *f* 40,000, met ingang van den 1sten April van dit jaar. Dit geschiedt ten gevolge van zijne verloving met prinses *Alice*, tweede dochter van koningin *Victoria*.

— Uit Christiania is de mededeeling ontvangen, dat den 5den dezer het stadje Oesterrisör in den vorigen nacht grootendeels is afgebrand. Ongeveer 300 huizen zijn eene prooi der vlammen geworden. Het verlies daardoor geleden wordt op 190,000 thaler begroot.

— Het parlement heeft in het laatst der vorige week van de regering voorloopige mededeeling van eenige uitkomsten der op den 8sten April j.l. in het vereenigd koningrijk gehouden volkstelling ontvangen. Volgens die opgaven, welke nog eene laatste verificatie moeten ondergaan, bestaat de bevolking van Engeland, Wales en de Britsche eilanden in het kanaal (de buiten 's lands zich bevindende krijgs- en zeelieden ten getale van 162,021 niet medegerekend) uit 20,205,504 zielen, dat is 2,169,576 meer dan op den 31sten Maart 1851.

OOSTENRIJK.

Eene telegrafische dépêche, gisteren uit Pesth ontvangen, meldt, dat ook het heerenhuis van den Hongaarschen landdag het adres van antwoord op de troonrede heeft aangenomen. Zoo er nog eenige aarzeling bij de Oostenrijksche regering bestond om den Hongaarschen landdag te ontbinden, zal zij thans wel tot dien stap moeten overgaan.

De aartshertog *Reinier*, president van het ministerie, de aartshertog *Karel Lodewijk*, stadhouder van Tyrol, en de aartshertog *Ferdinand Max*, opperbevelhebber der zeemagt, de beide laatsten broeders van den regerenden keizer, hebben te gelijk hun ontslag aangeboden, om geene andere reden dan omdat zij zich in een constitutioneel verantwoordelijk bestuur niet op hunne plaats gevoelen.

FRANKRIJK.

Het wetgevend ligchaam heeft den 18den dezer de voordragt tot verzachting van sommige bepalingen der drukperswetgeving aangenomen. Een van de leden, welke de democratische oppositie in de vergadering uitmaken, de heer *Favre*, heeft nog eene poging gedaan tot het invoeren van meer vrijheid; hij beweerde, dat de dagbladpers in Frankrijk onder de bestaande wetgeving, zoo als zij thans werd toegepast, aan het goedvinden der administratie was overgeleverd.

Hij is namens de regering door den heer *Billault* beantwoord. Deze minister ontkende, dat de drukpers in de magt des gouvernements was en beweerde, dat het haar niet aan de behoorlijke mate van vrijheid ontbrak, ja, dat zij in verscheiden opzigten thans meer waarborgen had dan onder het constitutionne koningschap. Maar hij verklaarde tevens onbewimpeld, dat het gouvernement des keizers niet voornemens was aan den wensch zijner vijanden, welke hij ook Frankrijks vijanden noemde, te voldoen door hun vrije speelruimte te laten en de voor hunne aanslagen hinderlijke perken weg te ruimen. Onder de redenen, die het gouvernement noopten tot strengheid en dwangmaatregelen, noemde hij ook het ontstaan van eene nieuwe partij in Frankrijk: hij noemde ze de Romeinsche partij en zeide, dat zij den banvloek uitsprak tegen ieder gouvernement, hetwelk ook de nationale, en niet uitsluitend de kerkelijke belangen, in haren geest opgevat, ter harte nam.

„Het gouvernement des keizers — zoo ongeveer drukte de minister zich aan het slot zijner rede uit — zal zijne vijanden openlijk bestrijden; het zal de geschriften, waarin het wordt aangevallen, welke vorm daaraan ook worde gegeven, in regten vervolgen.

„Frankrijk wil zijne dynastie behouden en het wil, na zeventig jaren van beroeringen en omkeeringen, eindelijk door de keizerlijke staatsinstellingen het revolutionnaire tijdvak sluiten."

De heer *Favre* trachtte den minister nog te beantwoorden, maar werd herhaaldelijk door de vergadering daarin verhinderd. De wet, daarna in stemming gebragt, werd met 233 tegen 5 stemmen aangenomen.

TURKIJE.

De sultan van Turkije, Abdul Medschid, is, nadat reeds een tijd lang onrustbarende berigten omtrent zijn toestand in omloop waren, den 25sten Junij overleden. Hij heeft den ouderdom van 38 jaren bereikt, waarvan hij 22 jaren geregeerd heeft. Zijn broeder, Abdul-Aziz, geboren in 1830, is hem opgevolgd.

De nu overleden sultan laat veertien kinderen na, waarvan de oudste, Mehemet Murat effendi, den 21sten September 1840 geboren werd. Toen Abdul Medschid den troon beklom, had eenige dagen te voren, op 24 Junij 1839, de veldslag bij Nisib plaats gehad, waarin de Turksche armee door Ibrahim pacha, zoon des onderkonings van Egypte geslagen werd. Waren de Christelijke mogendheden toen niet tusschen beiden gekomen, dan ware het huis Osman verloren geweest. Maar Mehemet Alie werd door het tractaat van 15 Julij 1840 — dat zonder Frankrijk gesloten is — genoodzaakt zich te onderwerpen en Egypte verder

bij het tractaat van 13 Junij 1841, waar Frankrijk zich later ook mede vereenigde, tot een leen van de Porte verklaard. In het serail opgevoed was Abdul Medschid besluiteloos en zwak van karakter, doch daarbij zacht en minzaam van aard. Toen Oostenrijk en Rusland hem wilden dwingen zijn rijk voor de Hongaarsche vlugtelingen te sluiten, ontwaakte de oude energie van zijn stam in hem en hij weigerde aan dien eisch te voldoen, met een moed, dien men niet achter hem gezocht had. Zijne regering werd gekenmerkt door allerlei pogingen om groote hervormingen in te voeren. Den 3den November 1839 verscheen de beroemde hatti Scherif van Gulhane. Zijn broeder Abdul Aziz effendi, die hem opvolgt, is geboren den 9den Februarij 1830.

Het stoffelijk overschot van den overleden sultan is op den dag van zijn overlijden, volgens het Turksch ceremonieel ter aarde besteld; daarna hebben de ministers en andere hooge ambtenaren den eed van trouw aan den nieuwen souverein afgelegd.

Deze is krachtiger van gestel en van beginselen dan zijn broeder was. Hij heeft eene goede opvoeding genoten en spreekt zeer goed Fransch en Engelsch.

Reeds den 22sten had den overleden sultan zijn broeder Abdul-Aziz bij zich laten roepen, om hem zijn laatsten wensch te kennen te geven. Het onderhoud tusschen de beide broeders duurde meer dan een uur. De sultan gaf openlijk den wensch te kennen, dat Aziz, en niet zijn eigen zoon Murad hem zou opvolgen. Hij drukte het vertrouwen uit, dat deze zijn broeder de tegenwoordige omstandigheden het hoofd zou kunnen bieden. Wat hem — den sultan — betrof, hij had altijd de beste wenschen voor het heil van zijne onderdanen gekoesterd, maar was altijd te zwak geweest, om aan slechte raadslieden het hoofd te bieden. Hij voegde er bij, dat hij veel te jong en zonder eenige ondervinding was, toen hij zijn vader opvolgde. Dit was een groot ongeluk. „Maar gij broeder," — zeide hij, — „zijt oud en hebt de noodige ondervinding om tegen verkeerden raad op uwe hoede te zijn. Herstel mijne misslagen; voer mijne voornemens uit. Dit bid ik u. Wees standvastig en toon u onafhankelijk; bevorder het geluk uwer arme onderdanen (de sultan deed vooral het woord *arme* uitkomen); behandel ze allen zonder onderscheid als uwe eigen kinderen. Door hen gelukkig te maken, zult gij aan het oude rijk zijn vorige kracht en luister hergeven."

De sultan noemde vervolgens de raadslieden, waaraan hij de ongelukken zijner regering toeschreef. Hij eindigde met te zeggen: ik beveel mijne kinderen aan uwe edelmoedigheid aan.

Bij de begrafenisplegtigheid is eene buitengewoon groote menschenmassa op de been geweest. Men zag velen schreijen.

De beurs heeft de komst van Abdul-Aziz tot den troon gunstig opgenomen. De agio op de specie heeft eene daling ondergaan van 14 pCt.

De nieuwe sultan heeft zijn bestuur ingewijd met eenige maatregelen, die een zeer goeden indruk zullen maken, behalve misschien bij de orthodox-Muzelmansche partij. Ten einde de geldverspilling te voorkomen, waardoor de regering van zijnen voorganger zich zoozeer heeft gekenmerkt, heeft hij bevel gegeven het serail te zuiveren van alle beambten, die zich op zoo schandelijke wijze aan geldverkwisting hebben schuldig gemaakt, ten nadeele van 's lands schatkist. Voorts heeft hij bevolen, de sultanes met kinderen naar het oude serail te brengen; terwijl zij die geene kinderen hebben, voorloopig elders gebragt zullen worden, om vervolgens, naar gebruik, te worden uitgehuwelijkt. De bezuinigingen heeft de sultan echter het eerst op zich zelven toegepast; want de civile lijst, die 75 millioen bedroeg, heeft hij teruggebragt tot 12 millioen, een cijfer dat, volgens zijne verklaring, voor hem voldoende was, met inbegrip der inkomsten, uit zijne particuliere bezittingen voortspruitende.

Voorts moet de nieuwe sultan niet alleen verklaard hebben, dat hij de tegenwoordige staatkunde, wat de buitenlandsche aangelegenheden betreft, handhaven en diep ingrijpende hervormingen in het binnenlandsch bestuur invoeren zal, zonder op verschil van godsdienst te letten, maar hij moet ook voornemens zijn het ministerie te wijzigen. Riza-pacha, die van zijn invloed op den vorigen sultan niet altijd ten voordeele van het land gebruik maakte, is in de eerste plaats afgetreden, hetgeen te Konstantinopel in het algemeen met genoegen gezien is. In den laatsten tijd is meermalen beweerd, dat die staatsman plannen smeedde om den ondsten zoon des sultans op den troon te plaatsen en al ware het maar alleen daarom, moet hij bij den nieuwen souverein ongunstig aangeschreven staan.

Den 1sten Julij is met groote plegtigheid in den Divan eene zeer liberale keizerlijke hatti voorgelezen, waarbij de groot-vizier, de ministers en de overige ambtenaren, in hunne functien bevestigd en uitgenoodigd zijn hunne pligten naauwkeurig te vervullen. Bij die hatti worden verder al de afgekondigde wetten gehandhaafd, terwijl aan alle onderdanen zonder onderscheid gelijkheid van regten wordt gewaarborgd en orde en zuinigheid in het beheer der finantien worden voorgeschreven.

Deze hatti heeft een uitmuntenden indruk gemaakt.

De vertegenwoordigers der groote mogendheden zijn in plegtige audientie door den sultan ontvangen.

Namik-pacha is tot minister van oorlog benoemd.

Daoud-pacha en de Europesche commissarissen zouden naar Syrie vertrekken.

Het koningrijk Italie is door den nieuwen sultan erkend.

ITALIË.

— In een brief uit Rome van den 20sten Mei leest men het volgende: De hertog *de Grammont* schonk tot dusver weinig geloof aan hetgeen men over de reactionnaire pogingen van *Frans II* in het koningrijk Napels zeide. Hij nam de verklaringen en protesten van *Antonelli* en *Frans II* voor goede munt aan. Thans eindelijk schijnt hij tot inkeer te zijn gekomen. Voor de waarheid der volgende feiten kan ik instaan. Tusschen den 25sten April en den 4den Mei bevond zich in de haven Ripagrande een Napelsche schoener (kapitein *Donati*), die daar ongehinderd kisten met geld aan boord nam, welke voor de reactionnaire agenten van *Frans II* in het Napelsche bestemd waren. De generaal *Goijon* droeg er kennis van, doch liet hem begaan. Evenzoo wist men hier, dat den 4den Mei 170 revolutionnaire agenten, die naar een onbekend punt in de Napelsche provinciën bestemd waren aan boord van een stoomer werden ingescheept. Voorts was het bekend, dat eene kar geladen met wapenen, geld en depêches, welke onder koopgoederen verborgen waren, naar de grenzen zou worden gezonden. Men zegt, dat aan de Fransche autoriteiten daarvan herhaalde malen kennis werd gegeven; zij stoorden er zich echter niet aan en de kar kwam op hare bestemming aan.

De heer *de Grammont* heeft verklaard in het vervolg strenger te zullen handelen; en, naar men zegt, zijn de bevelen zijner regering zeer geschikt hem in zijn loffelijk voornemen te versterken.

— Aan eene partikuliere correspondentie uit Rome aan de Utr. Ct. ontleenen wij weder het volgende:

Tot een staaltje, hoe alle middelen — edel en onedel — in den tegenwoordigen strijd gebezigd worden, diene, dat hier bij duizenden een geschrift is verspreid, zoo men zegt, door *de Cavour* kort voor zijn door gedicteerd en eigenhandig door hem geteekend, in welk stuk de staatsman alles herroept, wathij tegen Rome ondernam en in het aangezigt des doods verklaart berouw te hebben, dat hij inbreuk maakte op de wereldlijke magt van den paus. Het stuk is zoo omstandig mogelijk en behendig geschreven. Jammer maar, dat het valsch is, even als al hetgeen men van zulk eene herroeping van *de Cavour* op zijn sterfbed verteld heeft, zelfs met een beroep op zijn oudsten broeder, die, verre van deze geruchten te bevestigen, ze openlijk in de nieuwsbladen heeft gelogenstraft. *De Cavour* is gestorven in het volle bewustzijn van wel gehandeld te hebben, en treffend zijn de woorden, waarin hij koning *Victor Emanuël* bij zijn sterf bed aanspoorde geene schrede terug te gaan op het ingeslagen pad. Door de familie *de Cavour* zal, ten einde al die valsche berigten tot zwijgen te brengen, een verslag der laatste levensdagen van *de Cavour* worden openbaar gemaakt.

SPANJE.

„Het ultimatum van Spanje is door de regering van Marokko nog niet beantwoord. Intusschen heeft de maarschalk *O' Donnel* bevel gegeven om alles gereed te maken voor eene stoute onderneming tegen eene van de voornaamste havens op Marokko's westkust. Hij zendt groote hoeveelheden ammunitie naar Cadix en in Adalusie zijn 12,000 man troepen vereenigd om des noods naar een bepaald punt der Moorsche kust te worden ingescheept. Hij wil, naar het schijnt, het publiek in onzekerheid omtrent zijn plan houden, tot dat het tijd is om den voorgenomen slag te slaan; althans leest men in de half-officiële bladen sedert eenigen tijd enkel tegenstrijdige berigten omtrent het geschil met Marokko. Naar verzekerd wordt, wil het Spaansche gouvernement zich ditmaal niet weder inlaten in eene wisseling van diplomatieke nota's met Engeland, waardoor het zich bij de eerste expeditie tegen Marokko de handen heeft laten binden. Doch de loop der zaak is geheel afhankelijk van het antwoord, hetwelk de regering van Marokko op het ultimatum zal geven. De haar gestelde bedenktijd zal met den 20sten dezer verstreken zijn."

Hetzelfde schrijven meldt, dat in Andalusië een aantal personen, welke in eene partikuliere woning waren zamen gekomen om gezamenlijk den bijbel te lezen, in hechtenis genomen zijn als schuldig aan poging tot verbreiding van protestantsche geloofsbegrippen en dat door den openbaren aanklager veroordeeling dier leden tot zes, negen en tien jaren opsluiting in den galeikerker gevorderd is.

RUSLAND.

Volgens berigten van Warschau heeft de dood van prins *Gortschakoff* aldaar een onbeschrijfelijken indruk te weeg gebragt. Onder de lagere klassen vooral waren daaromtrent een aantal geruchten in omloop. Zoo zeide men o. a., dat hij door de straf der Voorzienigheid juist omgesteld was geworden op den verjaardag der eerste onlusten te Warschau en dat zijn doodstrijd verschrikkelijk is geweest.

PORTUGAL.

— Te Lissabon bestond reeds sedert geruimen tijd ontevredenheid tegen de regering, en het schijnt, dat de laatste kabinetsverandering daaraan geen einde heeft gemaakt. Onder de grieven, die de bevolking vooral stelde, behoorde ook de lijdzaamheid der regering tegenover de Fransche zusters van liefdadigheid, welke voor een groot deel het onderwijs der jeugdige meisjes in handen hebben. Nu had de bevolking eene vergadering in de open lucht belegd om tegen die lijdzaamheid te protesteren; maar de regering heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin elke vergadering in de open lucht verboden wordt. Doch, zoo als gezegd is, de bevolking heeft nog meer grieven, hetgeen ook blijkt uit een gerucht, naar luid waarvan oproerige adressen onder het leger verspreid zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

BANKA. (Julij). — De gezondheidstoestand der inlandsche en daarmede gelijkstaande bevolking, gedurende de maand Julij, mag als bevredigend beschouwd worden.

De lijders aan catarrhale koortsen, gepaard met diarrhée, in de afdeeling Boekit (district Pankalpinang) waren op het einde van Julij tot op 12 verminderd; tijdig genomen maatregelen hebben den loop der ziekte schier geheel gestuit.

De aanhoudend vallende regens stelden de mijnwerken in staat om den arbeid in de mijnen met kracht voort te zetten.

De vrees die men op sommige plaatsen koesterde, dat de stortbuijen doorbraken van dijken of overstroomingen zouden veroorzaken, heeft zich gelukkig niet bewaarheid.

De inlandsche bevolking was bezig met het kappen van hout voor het aanleggen van nieuwe ladangs.

De nieuw benoemde resident C. Bosscher arriveerde te Muntok den 16den Julij en aanvaardde den 18den daaropvolgende met de gebruikelijke plegtigheid het bestuur der residentie.

Z. M. stoomschip Madura vertrok den 6den Julij op een kruistogt tegen de zeeroovers, die zich in Straat-Gaspar vertoond hadden en kwamen den 11den op de reede van Muntok terug.

Te Tjiroeljoep vernam men dat werkelijk 4 groote roovers prauwen zich gedurende een 10tal dagen in Straat-Gaspar opgehouden hadden, op Billiton en omliggende eilanden geland waren en daar vele gewelddadigheden gepleegd hadden. Het is welligt aan de maatregelen van het bestuur, in overleg met den stationskommandant genomen namelijk aan het stationeren van kruisbooten en andere gewapende vaartuigen langs de Oostkust, toe te schrijven, dat de zeeroovers Banka ongedeerd hebben gelaten. Den 24sten vertrok hetzelfde stoomschip naar Djambi tot afhaal van het naar Batavia bestemde gezantschap van den sulthan van dat rijk. Omstreeks het midden van Julij is een schip op de hoogte van Tandjong Brekat (district Koba) vastgeraakt; na een partij Manilla-hennep en rotting over boord te hebben geworpen, kwam het weder vlot en vervolgde zijne reis, zoodat de ter adsistentie gezondene prauwen het niet hebben bereikt, en de naam van het vaartuig of van den gezagvoerder, even als de bestemming van dat vaartuig, onbekend zijn gebleven. De over boord geworpen goederen zijn zooveel mogelijk geborgen, doch bevinden zich in zeer beschadigden toestand.

In het district Toboali vielen op den 19den Julij eenige ongeregeldheden onder de mijnwerkers voor, welke echter door de politie met adsistentie van eene kleine militaire magt spoedig gedempt werden.

De kongsi namelijk der mijn no. 19, koeliet werkende met 4 deelhebbers en 3 koeli's, vermeenende aanspraak te moeten maken op het terrein van Aijer-Ingoeng, dat aan de mijn no. 9 ter ontginning afgestaan was. Niettegenstaande het verbod van den administrateur ging het hoofd van mijn no. 19 met een 30tal Chinezen, ingezetenen van de hoofdplaats en koeli's van andere mijnen, op het aangeduide terrein werken. Bij de komst van den administrateur in genoemde mijn, vertoonden de rustverstoorders zich met messen en stokken gewapend en namen eene dreigende houding aan.

Drie herhaalde aanmaningen om de wapens neder te leggen en rustig huiswaarts te keeren, bleven zonder gevolg. Integendeel werden de oproerige mijnwerkers hoe langer hoe stouter, en toen een oppasser poogde het mijnhoofd te ontwapenen, snelden allen onder het geroep van ta-ta (sla toe! sla toe!) op den administrateur en de militairen aan, zoodat eerstgemelde genoodzaakt was op de kwaadwilligen te doen vuren, die met achterlating van 1 doode en 2 gekwetsen op de vlugt togen, na alvorens eenige werklieden van de mijn no. 9, welke door den administrateur op eenigen afstand achterwaarts geposteerd waren, wreedaardig te hebben verwond.

De resident begaf zich den 30sten met de kruisboot no. 41 naar Toboali en vond bij zijne aankomst aldaar de rust hersteld, en de deelhebbers aan voormelde ongeregeldheden in handen der justitie.

RIOUW. (Julij.) — De staat van gezondheid onder de bevolking was bevredigend.

Bij voortduring heerschen noordelijke winden, ten gevolge waarvan het weder droog en warm bleef.

Te Bangkalis (Siak) heeft eene uitdeeling aan de inlandsche hoofden plaats gehad van eenige soorten van Javaansch tabakzaad, tot het nemen van proeven daarmede door de bevolking der omliggende streken.

Te gelijker tijd werden aan den adsistent-resident aldaar toegezonden 2 zakken Nieuw-Orleans katoenzaad, ter verstrekking aan belangstellenden onder de inlandsche bevolking.

Deze kultuur wordt in Siak, zooveel mogelijk aangemoedigd.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. (Julij.) — De adsistent resident van Sintang heeft, ten einde eenige verwikkelingen met de Dajaks van Tempoenah, die de uitlevering van enkele van moord beschuldigde inlanders weigerden, uit den weg te ruimen zich derwaarts begeven en is in zijn oogmerk volkomen geslaagd.

Te Montrado waren veelvuldige en zware regens, vergezeld van harde winden, aan de orde van den dag. Verscheidene rivieren zijn dien tengevolge buiten hare oevers getreden en de wegen hebben daardoor belangrijk geleden. Ook zijn vele bruggen, waaronder drie ter hoofdplaats, weggespoeld.

In eene mijn in het district Boedokh had eene aardstorting plaats. Elf personen werden bedolven. Behalve eene vrouw zijn allen gered, hoewel zich nog vijf hunner in een' bedenkelijken toestand bevinden.

Gedurende de geheele maand Julij, werd de bevolking van Mampawa gedurig verontrust door de tijding, dat zich zeeroovers in de nabijheid bevonden. Onmiddelijk werd last gegeven om des nachts patrouilles langs het strand te doen gaan, hetgeen het beste gevolg heeft gehad.

Het achtereenvolgend bekruisen der kust door stoomschepen bragt mede veel bij om de bevolking gerust te stellen. Tot dus verre is alles goed afgeloopen.

Door de vele regens ging het beplanten der rijstvelden in Mambawa goed vooruit.

Te Sanbas en te Pontianak is de gezondheidstoestand bevredigend geweest. De maand Julij kenmerkte zich ook daar door geweldige regens, zware winden en hooge waterstanden in de rivier.

Door handelaren uit de Kajang is te Sintang het berigt ontvangen, dat op den 1sten of 2den Augustus jl. de pangeran Anom, en kort daarna Abang Goedat zouden zijn overleden. Anom is de laatstovergeblevene der vier in verzet geweest zijnde pangerans en Abang Goedai een voornaam heethoofd. Door deze sterfgevallen bestaat de hoop, dat de rust in het landschap Kajan meer en meer bevestigd zal worden.

Per telegraaph via Soerabaija zijn de navolgende berigten ontvangen:

Menado, 24 Julij. Veel regen en ziekten.

Ternate, 26 Julij. De pokken verminderen, maar heerschen nog op Halmaheira en in het gebied van Tidore. Zooveel mogelijk, wordt hulp verleend.

Amboina, 1 Augustus. De gouverneur der Molukscbe eilanden, jhr. C. F. Goldman vertrekt naar Java.

Banda, 4 Augustus. Niets bijzonders.

Timor, 10 Augustus. De keizer van Sonnebail heeft den gewezen fettor Bakikooi niet willen ontvangen. Het Portugesche gedeelte van het eiland is in opstand tegen het gouvernement van Delli. Op Koepang waren weder 10 poklijders, waarvan 2 overleden zijn.

Makasser, 13 Augustus. De koorts-epidemie onder de visschers in de kampong Lappa is geweken. In Barros zijn verwikkelingen ontstaan, waarom Z. M. stoomschip Gedeh met eene commissie van onderzoek aan boord derwaarts is vertrokken. De Tomilalang van Boni, Aroe Oedjong heeft bij zijne terugkomst in dat rijk een bezoek bij den leenvorst afgelegd.

Hunne verhouding was bevredigend en de leenvorst zoude den 18den September naar Makassar opkomen.

Noorder-Districten. Tegen het einde der maand Julij werd in de Noorder-Districten ontdekt, dat zekere Goeroe van Goa, Poea Toemba, zich in het regentschap Mandalle had onledig gehouden met het verspreiden van eene nieuwe godsdienstleer en zich, onder den dekmantel van godsdienst, had schuldig gemaakt, aan afpersingen en knevelarijen. De leer, die deze Goeroe trachtte in te voeren, is in vele opzigten lijnregt in strijd met de Mahomedaansche en zoo weinig in overeenstemming met het karakter van den inlander dezer gewesten, dat het niet te vreezen is, dat deze priester immer grooten aanhang zal kunnen krijgen; niettemin is zijne inhechtenisneming bevolen, doch hij heeft zich bij tijds door de vlugt gered.

De vorst van Goa is uitgenoodigd dien persoon uit te leveren, voor het geval hij naar Goa terugkeert, terwijl in de verschillende afdeelingen van dit Gouvernement de noodige maatregelen zijn genomen, om hem magtig te worden en de verspreiding zijner leerstellingen tegen te gaan, indien het blijkt, dat dit noodig is.

Saleijer. De regenten van Bonerate en Kalaoe, door de regering als zoodanig aangesteld, kwamen in den loop der maand Julij te Makasser om hunne hulde te bewijzen aan het hoofd van gewestelijk bestuur.

Op den 15den Julij had te Balang-Nipa eene kleine opschudding plaats. De kontroleur dier afdeeling had doen ontbieden zekere Latjoetjoe en Masalienrang, zoon en neef van den regent van Baringan, die zich aan eenige willekeurigheden hadden schuldig gemaakt. Waarschijnlijk op instigatie hunner familie trokken zij wel naar Balang-nipa, doch vergezeld van een groot aantal gewapenden, die zij vooraf in het Boelo Boelosche hadden opgeroepen, zoo men vermoedt, met het doel om hen behulpzaam te zijn bij het maken van amok, voor het geval zij door den kontroleur werden gearresteerd of kwalijk bejegend. De kontroleur droeg echter bij tijds kennis van hunne vijandige bedoelingen en nam maatregelen van voorzorg. Daardoor vermoedelijk afgeschrikt, trokken zij naar hunne woonplaats terug. Den adsistent-resident Bakkers, die zich in Boni bevond, is een onderzoek te dier zake opgedragen.

Boni. De uit Boni ontvangen berigten luiden zeer gunstig. Er heerscht in dat land eene gewenschte rust; de Tomilalang is onmiddelijk na zijne terugkomst van Makasser tot den leenvorst gegaan en heeft zijn verlangen te kennen gegeven om in de maand September a. s. naar Makasser te komen.

Sonraboni en de Thorathea-landen. De vorst van Laijkan, Mohamad Daeng Riboko overleed den 19den Julij jl. aan eene kortstondige ziekte.

Soppeng. Het berigt, dat de vorst van Soppeng naar Makasser zal komen, is nader bevestigd.

Sumbawa. Aan den Sulthan en rijksbestuurder van Sumbawa werden door het gouvernement voor hen bestemde geschenken, voor de verleende hulp bij gelegenheid van het stranden van Z. M. stoomschip „Phoenix” nabij de baai van Sumbawa, toegezonden.

Boeton. Het gezantschap van Boeton, dat naar Makasser is opgekomen om de achtergeblevene Javaansche matrozen van het gestrande schip „Schiller” over te brengen en tevens om brieven van den Sulthan te overhandigen, werd den 3den Julij officieel ten gouvernementshuize ontvangen.

Dit gezantschap vertrok den 14den Julij weder in eene praauw, welke op sleep werd genomen door Zijne Majesteits stoomschip „Etna,” bestemd voor eene togt naar Boni en Loewoe.

AMBOINA. (Julij.) — De maand Julij kenmerkte zich door zware regens, die eenen slechten invloed op den gezondheidstoestand schenen uit te oefenen.

Voornamelijk onder de kinderen der Europesche en inlandsche openbaarde zich eene soort van cholerine, waaraan 34 kinderen stierven. Geneeskundig zijn behandeld 225 lijders, waarvan herstelden 188 en overleden 12; zoodat op ultimo Julij een 25-tal personen in behandeling bleven. De hevigheid der ziekte is in de laatste dagen aanmerkelijk afgenomen. Van de door de ziekte, aangetaste volwassene personen stierven geene.

De cacao-kultuur werd zoowel door de aannemers, als door de negorij-bevolking met den meesten klem voortgezet.

Op den 10den Julij is het Engelsche koopvaardijschip Commador, gevoerd door D. Ross, met eene lading thee, bestemd voor Australie, bij het binnenloopen in de baai van Kajeli (Boero) op de klip van de tandjong Moestika vastgeraakt, doch gelukkig den volgenden morgen door den opkomenden vloed weder vlot geraakt.

De adsistent-resident ter beschikking P. van der Crab, belast geweest met het bestuur te Ternate, is op den 16 den Julij met Zr. Ms. stoomstip Reteh, gekommandeerd door den luitenant-ter-zee 1ste klasse jhr. de Koch te Ambon teruggekomen, na overgave van het bestuur aan den benoemden resident Blok. Gemelde bodem is weder op den 24sten daaraanvolgende naar Ternate vertrokken.

TIMOR. (Julij). — Te Babauw is groote schade toegebragt aan het te veld staande, bijna rijpe padigewas door eene zware afwatering uit het gebergte, alwaar het sedert eenige dagen buitengewoon zwaar geregend heeft.

Enkele gevallen van natuurlijke pokken hebben zich onder Savoenezen op de hoofdplaats weder voorgedaan. Over het algemeen was de gezondheidstoestand in deze maand minder gunstig dan in de vorige; er deden zich menigvuldige gevallen van koorts voor, vooral onder de kinderen; meer dan ¼ der schoolkinderen was gedurig ziek.

De prijzen der levensmiddelen waren matig.

BATAVIA. De werkzaamheden voor de gasfabriek alhier gaan voorspoedig voort. In een tijdsverloop van een paar maanden is het oprigten der stookplaats en van andere gebouwen, alsmede het graven der diepte voor den gashouder reeds zoo ver gevorderd, dat men bij tijdige aankomst der ontbrekende materialen, nog hoop heeft voor geheel Batavia het nieuwejaarsfeest van 1862 met gaslicht te kunnen opluisteren. De arbeid geschiedt door vrije koelies, die 50 cents daags verdienen, wier aantal dagelijks van 250—300 bedraagt en wier ijver en goede gezindheid ten hoogste geprezen wordt. Morgen ochtend zal aan het werkvol een slamettan worden gegeven.

— Eergisteren kwam alhier ter reede het schip Jedo, gezagvoerder T. van Rossen, aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder kommando van den van verlof terug gekeerden kapitein der infanterie A. A. G. Frappier, medegeleider de 2de luitenant Naminga.

— Men schrijft ons van Amboina:

Tegen medio der maand Julij, ontstond hier, voornamelijk onder kinderen van 1 tot 3 jaar, een soort cholerine, die vele slagtoffers ten grave sleepte.

Velen echter mogten herstellen, dank de onvermoeide zorg, waarmede de officier van gez. 2de klasse Bol, dag en nacht bij een overgroot aantal lijders geneeskundige hulp verleende.

Te meer verdient die officier onzen lof, daar ZEdG. verreweg de meesten zonder de minste geldelijke belooning bijstond.

Is op zoo iemand niet met regt toepasselijk het „Virtus nobilitat. (*B. H.*)

SOERABAJIA. — Eergisteren ontving de policie alhier kennis dat ten huize van zekeren Arabischen handelaar, wonende in de Kampong Pabean een paar juwelen sieraden ter waarde van ongeveer ƒ 500.— waren ontvreemd.

Het vermoeden viel op eene javaansche vrouw, die dienzelfden dag het huis des beslotenen had verlaten.

Bij een door eenen der onderschouten bewerkstelligd huisonderzoek in de Kampong Banjee-Anjer nabij Dinoijo werden de bedoelde sieraden gevonden, in de bamboezen stijlen der deur van het huis, werwaarts genoemde vrouw zich begeven had. Zoo men verneemt, heeft zij bij die ontdekking den diefstal bekend en is benevens een medepligtige in verzekerde bewaring gesteld. (*N. B.*)

— Zijn wij goed onderrigt dan zoude Z. Excellentie, Luitenant Generaal van Swieten, kommandant van het Nederlandsch Indisch leger voornemens zijn, zich naar het terrein des oorlogs in het Banjermassingsche te begeven. (*O. P.*)

— Van Modjokerto wordt medegedeeld dat in den avond van den 10den dezer een achttienjarige jongeling, te huis behoorende aan dessa Trocwolarie, district Modjoâgong, zich omstreeks half zeven ure naar de passar willende begeven door eenen tijger is overvallen en in het bosch medegesleept.

Den volgenden morgen vond men van het lijk niets dan het hoofd en de beenderen.

Dienzelfden dag werd door de bevolking der dessa Gong Grong op den tijger jagt gemaakt, met dat gevolg dat hij door lanssteken is afgemaakt. *N. B.*

Vertrek van de Landmail

op DINGSDAG 10 SEPTEMBER, des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 22sten tot en met den 29sten Augustus 1861.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. brik William, kapt. *A. N. de Jong.*
3805 pik. rijst, *Order.*

Van Sumanap met de Ned. Ind. bark Baboel Joesoor, kapt. *Seck Ismail Bin Mohamat Almanie.*
270 koijangs zout, *Gouvernement.*
10 pik. koffij, *Order.* (*Oude Lading van Sandelhout.*

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*
5 kn. diversen, *Order.*
45 kn. lijnwaden, *Order.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

Van Palembang en Muntok met de Ned. Ind. schoener Apie Maas, kapt. *Liem Njat Tjoeij.*

Lading van Palembang.
2½ pik. glam-vruchten en 26 pik. saprantoe, *Order.*

Lading van Muntok.
2 pik. was, 100 pik. soga-basten, 4000 stel. aardewerk en 5000 ps. zilveren munt, *Order.*

Van Sumanap met de Ned. Ind. bark Abool Hassim, kapt. *Said Hassan Bin Aloei Segaf.*
200 koijangs zout, *Gouvernement.*

Van Cheribon met de Ned. Ind. bark Aésah, kapt. *Hadjie Mohamat Taha.*
297 pik. rijst en 35 pik. trassie, *Order.*
44,430 ps. maloeka-maten, 575 ps. planken en 8 kod. ijzerwerk, *Order.* (*Oude Lading van Banjarmassing.*)

Van Macassar met de Ned. Ind. bark Antionetta, kapitein *P. van Hartrop.*
54 st. paarden, 168 pik. medicijnen en 126 kn. wijn, *B. Kopersmit & Co.*
164 pik. noten, *Jacobson & Co.*
2 kn. diversen, *Brandes.*
101 pik. was, 138 pik. medicijnen, 27 pik. heelhout en 1 pakje triepang, *Beh Beau Tjoan.*
131 pik. geelhout, *Goei Ting San.*
800 pik. rijst, *Gezagvoerder.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Graaf Dirk III, kapt. *C. J. Rotgans.*

Lading van Nederland.
366 col. diverse goederen en 8000 metselsteenen, *N. H. M.*
6 vs. spijkers, 100 kn. wijn, 25 kn. koper, 18 col. provisien en 1 kt. rijtuigen, *Order.*

Lading van Batavia.
191 ps. hammen, *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Nederland viâ Batavia met het Engel. schip Omega, kapt. *J. G. Ballingall.*
10,458 pik. suiker en 15 pik. rotting, *Mac Neill & Co.*

Naar Nederland over Batavia met de Ned. bark Celebes, kapt. *F. H. Reuvekamp Gille.*
4700 pik. koffij *N. H. M.*

Naar Nederland met de Ned. bark Henrietta, kapt. J. *Portengen.*
3400 pik. koffij, 2000 pik. suiker, 46 pik. cubeben, 2700 st. koehuiden en 5 kn. diversen, *Dorrepaal & Co.*
8880 ℔ indigo, 100 pik. cubeben en 75 pik. rotting, *B. Kopersmit & Co.*
738 ℔ indigo, *Wermuth & Co.*
774 pik. koffij, 4380 ℔ indigo, 20 pak. tingie en soga-basten en 143 pik. suiker, *Jacobson & Co.*
4662 ℔ indigo en 61,400 tabak, *van Maanen & Co.*

Naar Batavia met het Ned. Ind. schip Maria Henriette, kapt. J. *Winter.*
1771 st. balken, 5 kn. bitter en 18 strom. beschuit, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Pontianak met de Ned. Ind. bark Anetta, *Ong Kee Kong.*
70 trom. beschuit, 10,000 ps. sigaren, 1 pik. suiker, 1 kod. Java tabak, 7 doz. siropen, 4 pik. aardappelen, 5 pik. kapook, 41 ps. schapen, 5 pik. koperwerk en 9 kod. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Pekalongan met de Ned. bark Estafette, kapt. C. J. *Oepkes.*
1 kt. tafels, 1 kt. en 1 koffer kleederen, 2 kn. kramerijen, 1 ijzeren ledikant, 51 col. machinerien, 25 vs. boter, 25 ks. kaas, 25 ps. hammen, 12 keld. lijn olie, 75 kn. genever, 6 kn. anchovisch, 2 kn. koper en 318 ps. pedatie-assen *Dorrepaal & Co.*
759 col. machinerien en 37,000 ps. steenen, *van den Broek & Veeckens.*

Naar Singapoer over Cheribon met de Ned. Ind. bark Justina, kapt. *Tjia Tjong Tjoan.*
500 pik. olie-koeken, 4 pik. koperwerk en 10,000 ps. zilveren munt, *Diverse Personen.*

Naar Sumanap met de Ned. Ind. bark Johanna, kapt. *A. Tholen.*
1 kt. sigaren, *Wermuth & Co.*
2 kod. sarongs en 35 trom. beschuit, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie.*
204 m. teer, *Mac Neil & Co.*
4 speeltafels, *F. A. Pringiers & Co.*
2 kn. zadels, 2 kod. muilen, 8 kod. mutzen, 265 st. huiden, 2 kn. 4 pik. en 54 st. koperwerk, 2 kn. Chin. kammen, 14½ pic. ijzerwerk, 111 pak. stroomatten, 1 kt. en 1 zak eetwaren, 4 kod. en 4 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*
1 kt. zijde, 1 kt lederwerk, 1 kt. diversen, 1 kt. kammen 2 kn. garen en 8 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Nederland over Soerabaija met de Ned. bark Fortuna, kagt. *de Landij.*
1500 pik. koffij, *N. H. M.*

Naar China viâ Tegal met de Ned. Ind. bark Hong Liong, kapt. *L. G. Dunekes.*

Lading voor China.
5436 pik. olie-koeken, 95 pik. buffelpeezen, 28 pik. triepang, 11 pik. kapas, 24 pik. renoceros-huiden, 44 pik. widjen-zaad, 6½ pik. gedr. vleesch, 1 kt. schoenen, 9 kod. stroo-matten, 8/100 pik. vogelnestjes, 484 pik. rotting, 4 kn. glaswerk en 12,000 ps. zilveren munt, *Tan Tjong Toen.*

Lading voor Tagal.
50 pik. rotting en 5000 ps. kadjang-matten, *Tan Tjong Toen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
22 Aug.	Ned.	Schip	Vier Gezusters	J. Bik	Probolingo.	18 Aug.
23 ″	Ned. Ind.	Brik	William	A. N. de Jong	Batavia.	13 ″
23 ″	″	Stoomschip	Batavia	G. A. Nije	″	22 ″
23 ″	″	″	Padang	A. Guijot	Soerabaija.	22 ″
23 ″	″	″	Palembang	H. Kramer	Batavia.	22 ″
24 ″	″	Bark	Joesoor	Sech Ismael B. Moh. Almannie	Sumanap.	20 ″
26 ″	″	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija.	25 ″
26 ″	Ned.	Bark	Juno	H. W. Nicolai	″	23 ″
26 ″	Ned. Ind.	Schoener	Koentool Maas	Tjoeng Tjong Foek	Muntok.	19 ″
27 ″	″	″	Apie Maas	Liem Njat Tjoeij	Toboalie (Banka)	15 ″
27 ″	″	Bark	Easah	Hadjie Mohamat Taha	Cheribon.	23 ″
27 ″	″	″	Aboel Hassin	Said Hassan Bin Alie Segaff	″	24 ″
27 ″	″	Brik	Anthoanetta	F. van Hartrop. Jr.	Makassar.	23 ″
27 ″	Ned.	Bark	Graaf Dirk III	C. J. Rotgans	Batavia.	21 ″

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Aug. 23	Ned. Ind.	Bark	Tik Sing	Sie Tjata	Banjermassing.
″ 24	″	″	Anette	Ong Kee Kong	Ponteannak.
″ 24	Eng.	Schip	Omega	Balinghall	Batavia en Nederland.
″ 24	Ned. Ind.	Stoomschip	Padang	A. Guijot	Batavia.
″ 25	″	Bark	Alnoer	Sech Suztan Bin Mohamat Marzoekie.	″
″ 25	Ned.	″	Estafetta	C. J. Oepkes	Pekalongan.
″ 25	Ned. Ind.	Stoomschip	Palembang	H. Kramer	Batavia.
″ 25	″	″	Batavia	G. A. Nije	Soerabaija en Bajermassing.
″ 27	″	Schip	Henriette	J. Winter	Batavia.
″ 27	Ned.	Bark	Huijgens	J. van Katwijk	Soerabaija.
″ 27	Ned. Ind.	″	Bacht Mastora	Said Machamat Bin Alooij Alhabasij.	″
″ 27	″	″	Johanna	Tholen	Sumanap.
″ 27	″	″	Justina	Tjoe Tjien Tjoan	Cheribon.
″ 27	″	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia.
″ 29	Ned.	Bark	Arlequin	H. Singer	Soerabaija en Nederland.
″ 29	″	″	Henrietta	J. Portengen	Nederland.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned.	Schip	Vier Gezusters	399	J. Bik	Nederland	B. Kopersmit & Co.
″	Bark	Juno	232	H. W. Nicolai	″	Dorrepaal & Co.
″	″	Graaf Dirk III	316	C. J. Rotgans	Soerabaija	″
Frans.	″	Nicolaas Cezard	153½	H. Moigneteau	Frankrijk	″
Ned. Ind.	″	Atitoor Rachman	105	Intje Abdul Kapie		Gezagvoerder.
″	″	Sara Eleonora	385	D. Schuijmer	Batavia	″
″	″	So-oot Ban	94	Sech Hoes. B. Achm. Banseer.	Banseer	″
″	″	Tjing Sing	172	Kwee Soeijong		″
″	″	Fathool Barie	217	Sech Abd. B. Salim Biljjoen		″
″	″	Tjan Goan	140	Sie Ik Hiem		″
″	″	Babool Joesoor	188	Sech Osm. Bin Moh. Almanie.		″
″	Schoener	Koentool Maas	39	Tjoeng Tjong Foek		″
″	″	Apie Maas	23½	Liem Tjat Tjoeij		″
″	Bark	Aboel Hassim	198	Said Hassan B. Aloei Segaf		″
″	″	Aésah	124	Hadjie Mohamat Taha	Passeer (Borneo)	″
″	Brik	Antionette	69	P. van Hartrop		B. Kopersmit & Co.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.